

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 3 - 6/20,
mart/juni
2020. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

COVID-19

**UTICAJ PANDEMIJE KORONA
VIRUSA NA BOSNU I
HERCEGOVINU**

**POSljedICE KORONAVIRUSA
U TK OSJETI 76% FIRMI!**

**PRIJEDLOG MJERA ZA
PREVAZILAŽENJE PROBLEMA
U PRIVREDI IZAZVANIH
PANDEMIJOM CORONA
VIRUSA COVID 19**

**DOMAĆA TRAŽNJA KAO
JEDNO OD RJEŠENJA**

Komorski informator Uvod

Poštovani čitaoci!

Iz sadržaja Komorskog informatora za period mart/juni 2020. godine izdvajamo:

- Uticaj pandemije korona virusa na Bosnu i Hercegovinu
- Posljedice koronavirusa u TK osjeti 76% firmi!
- Sjednice NO, UO i Skupštine Komore
- Prijedlog mjera za prevazilaženje problema u privredi izazvanih pandemijom Corona virusa Covid 19
- Za klix govore Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla i Ramiz Karić predsjednik Upravnog odbora Grupacije poslodavaca TK
- Apel za mjere pomoći trgovini, turizmu i ugostiteljstvu u TK
- Sjednica Odbora Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla
- Zahtjev iz Kantonalne privredne komore Tuzla prema Federalnoj upravi civilne zaštite
- Bh privrednici odlučni u jačanju domaće proizvodnje i stvaranju samoodržive ekonomije - Privredna komora FBiH se pridružila pokretu "Mi to možemo"
- Zaključci upućeni Ministarstvu za trgovinu, turizam i saobraćaj TK, Vladi Tuzlanskog kantona i Skupštini Tuzlanskog kantona
- Amandman na prijedlog Zakona o subvenciji za ublažavanje posljedica uzrokovanih stanjem nesreće
- Razmatrano stanje u industriji i aktuelna problematika u ovoj privrednoj grani
- Radionica u Komori - „Marketing u poljoprivredi“
- Saradnja Komore i Ekonomskog fakulteta
- Gradačac: 47. sajam poljoprivrede i prehrambene industrije, 25.8.
- „EKOBIS 2020“ Bihać, od 10. do 13. septembra
- „LIST“ 2020 Lukavac od 17. do 19. septembra

Dino Kalesić
gl. i odg. urednik

 KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

Komorski informator Sadržaj

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 3 - 6/20,
mart/juni
2020. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Izet Džananović, član
4. Suad Selimović, član
5. Edina Kurtić, član

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Almir Mešić, član
3. Edina Kurtić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:
Dino Kalesić

TEHNIČKA PRIPREMA,
REPRO I ŠTAMPA:
GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:
Hariz Altumbabić, direktor

TIRAŽ:
500 primjeraka.

ADRESA:
Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

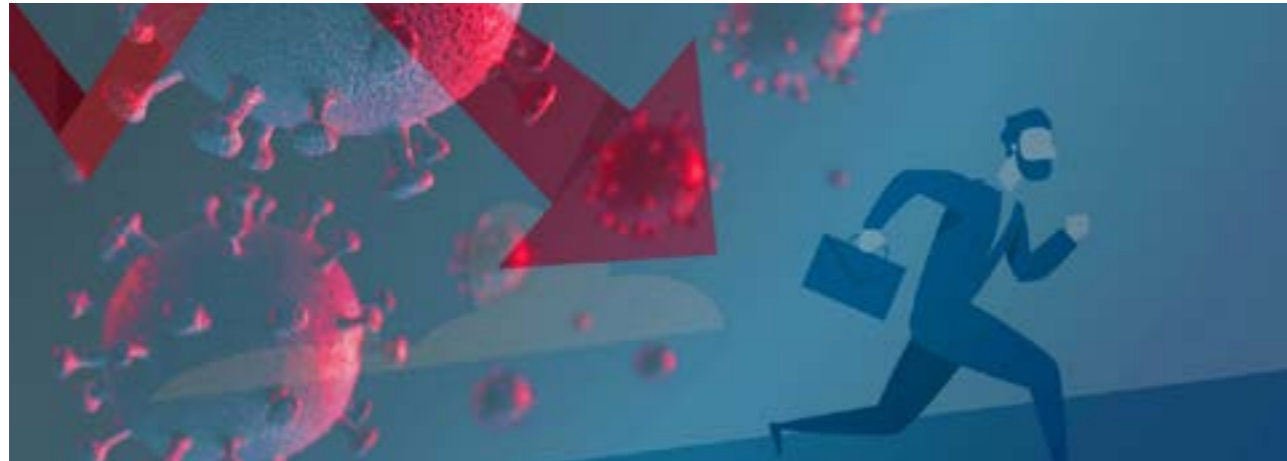
	Uticaj pandemije korona virusa na Bosnu i Hercegovinu	4 i 5
	Posljedice koronavirusa u TK osjeti 76% firmi!	6
	Sjednice NO, UO i Skupštine Komore	7
	Prijedlog mjera za prevazilaženje problema u privredi izazvanih pandemijom Corona virusa Covid 19	8 i 9
	Domaća tražnja kao jedno od rješenja	10 i 11
	Apel za mjere pomoći trgovini, turizmu i ugostiteljstvu u TK	12 i 13
	Komorske aktivnosti u toku Pandemije	14 i 15
	"Mi to možemo"	16 i 17
	Zaključci sa sastanka o turističkim agencijama	18
	Saradnja Komore i Ekonomskog fakulteta	20
	„LIST“ 2020 Lukavac od 17. do 19. septembra	21
	„Yavuz Company“ d.o.o. Srebrenik	27
	Počinje projekat „Muška voda“	28

Pandemija koronavirusa...

Uticaj pandemije korona virusa na Bosnu i Hercegovinu

Svijet pred najvećim izazovom u novijoj historiji – Mjere ograničenog rada i kretanja

Pandemija koronavirusa koja se proširila početkom 2020. godine, dovela je svijet pred najveći izazov u novijoj historiji, pokazujući sve slabosti kako zdravstvenih sistema, tako i globalizacije koja je olakšala prenos virusa širom planete u svega nekoliko mjeseci. Sve države, pa tako i Bosna i Hercegovina, nakon kratkoročnih mjera za očuvanje likvidnosti i radnih mjesta, morat će strateški raditi na stvaranju poslovnog ambijenta koji će privredi omogućiti da što lakše prođe kroz ekonomsku krizu za koju se procjenjuje da će biti najveća u posljednjih stotinu godina. Nepoznanice koje sa sobom nosi novi virus, brzina njegovog širenja i nepostojanje adekvatnog načina liječenja ili prevencije, su skoro u potpunosti zaustavili svjetsku privredu u klasičnom smislu. Aviokompanije su obustavile većinu komercijalnog prevoza ljudi, neke od najvećih svjetskih proizvođača, uključujući i autoindustriju, su privremeno obustavile proizvodnju, došlo je do masovnog otpuštanja radnika, a u maju je SR Njemačka, kao najznačajnija evropska privreda i zvanično ušla u recesiju, ostvarujući najveći kvartalni pad ekonomije od globalne finansijske krize 2008/09. godine. Prema zvaničnim podacima, kapitalne investicije u Njemačkoj u prvom kvartalu pale su za 6,9%, privatna potrošnja je manja za 3,2%, a izvoz sa 3,1%. Ako uzmemo u obzir da je u drugoj polovini 2019. godine, nezvezano za pandemiju, već došlo do usporavanja Njemačke, ali i drugih evropskih privreda, sigurno je da će trenutno stanje imati ogromne posljedice na poslovanje u Evropskoj uniji, a time i u Bosni i Hercegovini čija je privreda direktno vezana za Evropu. Bosna i Hercegovina, poučena iskustvima Italije i svjesna slabosti zdravstvenog sistema, već kod prvih evidentiranih slučajeva koronavirusa uvela je mjere ograničenog rada i kretanja. Već u prvom mjesecu trajanja mjera, na Federalnom zavodu za zapošljavanje registrovano je više od 15.000 novonezaposlenih. Međutim, prvi uticaji koronavirusa na privredu BiH su se osjetili već krajem januara, kada su firme iz tekstilnog i metaloprerađivačkog sektora prijavile otežan promet robe, a posebno repromaterijala i dijelova koji dolaze iz Kine, a pojavom većeg broja slučajeva zaraze u Italiji i uvođenjem mjera u Evropskoj uniji, prije svega Njemačkoj koja je jedan od najznačajnijih tržišta bh industrije, pojavili su se i veći problemi kod isporuka gotovih proizvoda, smanjenja narudžbi te otežanog transporta što je firmama stvaralo značajne troškove. Istraživanje Svjetske banke, koje

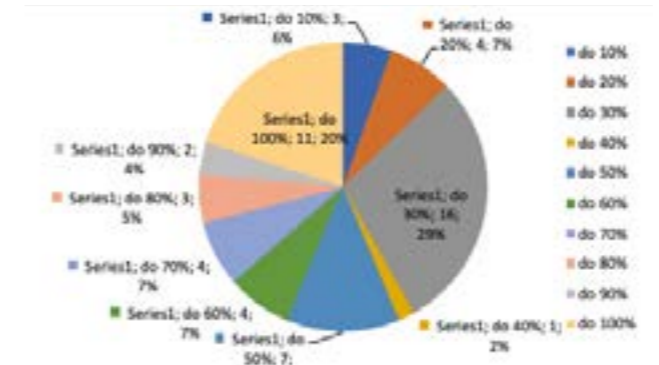
je objavljeno u redovnom ekonomskom izvještaju za Zapadni Balkan, pokazuje da su najveći teret u poslovanju pretrpila mikropreduzeća, što je i očekivano ako se uzme u obzir da su to uglavnom preduzeća i obrti kojima je bilo zabranjeno obavljanje privredne aktivnosti. Čak 72,4 procenata mikropreduzeća navelo je da je uticaj krize izuzetno negativan, u poređenju sa 67,5 procenata malih i 57,1 srednjih preduzeća koji dijele isto mišljenje. Približno 71,5 procenata anketiranih je navelo i da je kriza već imala veoma negativan uticaj na njihovo poslovanje i prihode. Takođe, oko 11 procenata kazalo je da su morali da odjave zaposlene, a još 51,9 procenata da će to možda morati da učine uskoro.

Pad tražnje je najozbiljniji izazov s kojim su se preduzeća suočila. Na pitanje o najvećim problemima, 71,2% se opredjelilo za smanjenu tražnju, dok je 10,4 procenata navelo kontrakciju izvoza, a 27,5 procenata se požalilo na nemogućnost naplate potraživanja od drugih preduzeća u lancu vrijednosti. Samo 10,4% firmi navelo je nestašicu sirovina i smanjenje obima proizvodnje kao glavni razlog za zabrinutost, dok je 13,6 procenata prijavilo teškoće sa organizacijom rada. Karakteristika privrede Tuzlanskog kantona je izvozna orijentacija. Metaloprerađivačka industrija koja je skoncentrisana oko Gradačca, tekstilna i industrija namještaja te plastična industrija su skoro u potpunosti usmjerene evropskom tržištu. Upravo ove industrijske grane su prve i osjetile teškoće u poslovanju, a uzimajući u obzir prognoze međunarodnih institucija o budućim kretanjima

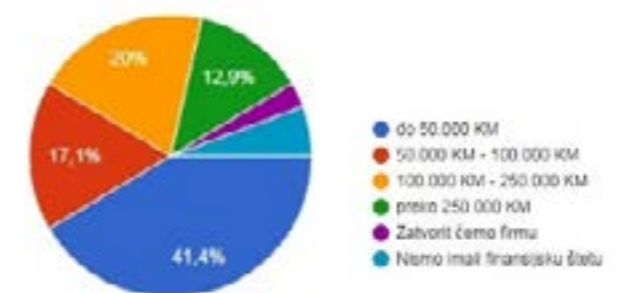
u Evropi, očekivati je da će ove industrijske grane još mjesecima otežano poslovati. S obzirom na otežane uslove poslovanja u Tuzlanskom kantonu usljed pandemije korona virusa, anketirali smo privrednike o dosadašnjim štetama kao i problemima i potrebama u cilju stabilizacije poslovanja. Anketom je obuhvaćeno 70 firmi u čijoj strukturi je najviše bilo mikro preduzeća (do 10 zaposlenih) – 44,3%, malih 27,1% , 21,4% srednjih i 7,1% velike. Obuhvaćene su sve djelatnosti, kako prerađivačke, tako i trgovina, ugostiteljstvo, prevoz i građevinarstvo. Među ispitanim firmama, njih 24,3% je moralo obustaviti poslovanje zbog zabrane rada koju je donio FŠCZ, 20% je moralo obustaviti dio svog poslovanja (firme čiji je dio djelatnosti obuhvaćen zabranom), 18% firmi je privremeno moralo obustaviti poslovanje ali su do početka anketiranja nastavili sa radom, dok 34% nije prekidalo svoje poslovanje od trenutka pojave koronavirusa u našoj zemlji. Kada je u pitanju otpuštanje radnika, 43% firmi nije smanjivalo broj radnika za vrijeme pandemije, 10% jeste otpustilo dio radnika, dok 40% firmi misli da će u narednom periodu morati smanjiti broj radnika. 3% ispitanih firmi je imalo nova zapošljavanja u ovom periodu.

Slika 3. Pad prihoda preduzeća u Tuzlanskom kantonu od početka pandemije

Firme izvozici su se u ovom periodu našle pred velikim izazovom jer su blisko vezane za evropska tržišta pa ih je 56% izjavilo da su u ovom periodu izgubile nekog od ključnih kupaca ili tržišta dok je 12% je imalo smanjen obim narudžbi ali su uspjeli sačuvati kupce. Prilikom procjene dosadašnje finansijske štete, samo 5,7% je izjavilo da nije imalo finansijske štete, dok je 41,4% firmi izjavilo da je imalo štetu do 50.000 KM.

Molimo Vas da procijenite svoju dosadašnju finansijsku štetu
70 odgovora

Slika 4. Procjena dosadašnje finansijske štete

70% firmi je izjavilo da je obustavilo planirane investicije u ovoj godini, dok 11% neće zaustavljati planirane investicije (19% ispitanih firmi nije planiralo investicije u 2020. godini). Kao najveći problem firme su identificirale zabranu/nemogućnost poslovanja (dio firmi je imao zabranu poslovanja odlukom

FŠCZ, dok jedan dio nije mogao obavljati svoju djelatnost usljed drugih mjera koje je FŠCZ donio). Firme kojima rad nije bio zabranjen, najveći problem su imale s isporukama sirovina, repromaterijala, dijelova i robe, probleme naplate potraživanja te problem likvidnosti. Usljed otežanih uslova poslovanja došlo je do značajnog pada obima poslovanja/pada prihoda (88,6% ispitanih firmi je izjavilo da su imali pad prihoda) i otkazivanja jednog broja narudžbi. Kada je u pitanju pad prihoda, 29% ispitanika je izjavilo da su u ovom periodu imali pad prihoda oko 30%. S obzirom na potpunu obustavu poslovanja, 20% firmi je imalo 100% pad prihoda. Identificirajući mjere koje bi u kratkom roku, pomogle da stabilizuju poslovanje, najviše privrednika je izrazilo potrebu za subvencioniranjem plaća i doprinosa za radnike, ali i druge vrste subvencija i odgodu plaćanja direktnih i indirektnih poreza. Također se ističe značaj otvaranja granica i uspostavljanje slobodnog protoka i ljudi i roba, te povoljna kreditna sredstva za obrtna sredstva i održavanje tekuće likvidnosti. Federalna i Kantonalna vlada su u prethodnom periodu donijele tzv. korona zakone koji imaju cilj olakšati privredi period epidemije virusa, ne uzimajući pri tome u obzir da će se u nekim djelatnostima, sa zakašnjenjem, prave posljedice osjetiti tek krajem godine, kada će već svi zakoni prestati važiti. Ovo je posebno slučaj sa tekstilnom industrijom te industrijama koje su proizvodnjom vezane za evropsku autoindustriju, gdje se već sada otkazuju narudžbe za jesen i time dovodi u pitanje opstanak firmi u industrijama koje su radnointenzivne i zapošljavaju desetine hiljada radnika. S tim u vezi, neophodno je preduzeti dugoročne mjere kako bi se firmama olakšalo poslovanje a koje bi trebale ići u sljedećem pravcu:

Formiranje kreditnog fonda u saradnji sa Razvojnou bankom koji će omogućiti privrednicima beskatmatne kredite ili kredite po izuzetno niskim kamatnim stopama za održavanje poslovanja u narednom periodu.

- Rasterećenje privrede po pitanju fiskalnih nameta koje je u Federaciji BiH najveće je u regionu i među najvećim u Evropi. Smanjenje doprinosa bi privrednicima oslobodilo sredstva da podignu cijenu rada na tržištu i na taj način potaknu domaću potrošnju a dugoročno zaustave i negativni trend odlaska radne snage.
- Sagledati izuzetno visoka opterećenja privrede nizom parafiskalnih nameta čiji način obračuna i visina znatno opterećuju njihovo poslovanje i koje je potrebno reducirati. Smanjenje ili potpuno ukidanje jednog broja parafiskalnih nameta bi omogućilo privrednicima da ta sredstva usmjere u održavanje poslovanja do normalizacije poslovanja.
- Nužno je insistirati na inicijativi na državnom nivou, koja se odnosi na PDV, pomjeranje roka plaćanja na zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec, plaćanje PDV-a po naplati fakture kao i ukidanje prava na odbitni PDV za fakture koje nisu plaćene.

Posljedice koje će pandemija koronavirusa ostaviti na svjetsku ekonomiju ali i na privredu Bosne i Hercegovine, biće moguće tačno procijeniti tek nakon rješavanja zdravstvenog dijela, jer je trenutno nemoguće procijeniti koliko će još vremena rasti broj zaraženih u Latinskoj Americi i Indiji, da li će i u kojem obimu doći do drugog vala zaraze i u kojoj mjeri će to dovesti do novih mjera koje će onemogućiti globalno poslovanje. Ta neizvjesnost zahtjeva od svih država ozbiljan pristup kod planiranja i provođenja mjera koje će olakšati privredi taj period do normalizacije stanja, te spriječiti masovna otpuštanja radnika koja bi dovela do povećanja siromaštva.

Edina Kurtić, rukovodilac sektora udruženja
Kantonalne privredne komore Tuzla

Komora, servis svojim članicama...

Posljedice koronavirusa u TK osjeti 76% firmi!

Privrednicima distribuiran upitnik za procjenu trenutne i očekivane štete koje su posljedice epidemiološke situacije

Kantonalna privredna komora Tuzla od početka novonastale epidemiološke situacije, prati utjecaj koronavirusa na poslovanje domaćih privrednika. S tim ciljem pripremljen je Upitnik, čiji rezultati bi trebali dati uvid u posljedice koronavirusa po poslovanje firmi s obzirom na poslovanje sa zemljama, tzv. zahvaćenim područjima, i ostalim ključnim vanjskotrgovinskim partnerima. Upitnik uključuje i pitanja koja se tiču procjene finansijske štete i utjecaja potencijalnog izostanka radnika na poslovanje. Na konferenciji za novinare održanoj u Kantonaloj privrednoj komori Tuzla, predstavljeni rezultati Upitnika o posljedicama koronavirusa na poslovanje privrednih subjekata sa područja Tuzlanskog kantona, koji je Komora pripremila za firme članice Komore. Istaknuto je na druženju s predstavnicima sredstava informisanja da je i Upravni odbor Komore već ranije, s početka februara, razmatrao ovu problematiku a upućena je i inicijativa Vladi TK da se sa resornim institucijama formira tijelo koje će raditi na ublažavanju negativnih efekata novonastale situacije. kako je istakao Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla, najveći problemi su do sada zabilježeni u industrijama tekstila, kože i obuće gdje su proizvodnje upolovljene ili čak u potpunosti obustavljene, pošto su glavni izvori repromaterijala ali i tržišta Italija. Radi se o radnointenzivnoj privrednoj grani, koja zapošljava veliki broj žena te je zbog toga posebno osjetljiva. Značajan problem je i u međunarodnom transportu koji je otežan, zatim turizmu, gdje su agencije u sezoni praznika primorane otkazati veliki broj aranžmana, a takođe je smanjen broj i stranih turista kod nas. Za očekivati je pad vanjskotrgovinske razmjene, ali još uvijek se ne raspolaze konkretnim brojčanim pokazateljima. "Jučer smo privrednicima distribuirali upitnik da procijenimo trenutne i očekivane štete koje su posljedice epidemiološke situacije. Već nakon 24 sata imamo značajan broj odgovora na upitnik i značajne pokazatelje. Prema prvim pokazateljima 76% firmi iz TK je izjavilo da već osjeća posljedice koronavirusa na svoje poslovanje. S obzirom na strukturu privrede TK, uglavnom se radi o firmama iz prerađivačke industrije (nabavka repromaterijala i izvozna orijentacija tih firmi) ali i prijevoz, građevinarstvo i sve ostale djelatnosti za sada u manjem obimu. To je i očekivano s obzirom da su naši najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Njemačka, Austrija, Slovenija i Italija. Prema Upitniku, 64% firmi je izjavilo da već ima finansijsku štetu i to 26% njih od 10-50.000 KM, 19% anketiranih ima štetu do 10.000 KM i 10% privrednika ima štetu između 50 i 100.000 KM. Procjena za naredni mjesec ukazuje na to da 86% firmi očekuje da će osjetiti finansijske posljedice a najviše

njih u vrijednosti do 50.000 KM (43% firmi) dok 35% firmi očekuje finansijsku štetu koja će preći 100.000 KM", rekao je predsjednik Kikanović.

Sa konferencije za medije u Komori, upućen je i apel i prijedlog konkretnih mjera. "Jedna od konkretnih mjera koja se može poduzeti je izmirivanje obaveza države prema privrednicima poput refundacije bolovanja (posebno porodijskih), što bi firmama obezbijedilo sredstva da barem djelimično osiguraju likvidnost. Potrebno je pronaći i ostale načine i izvore sredstava i rasterećenja privrede koja je moguće brzo provesti a tu ne mislim na reformske procese koji traže duge procedure, nego barem kratkoročno obustavljanje i ukidanje raznih taksi. S obzirom da smo Upitnik tek juče plasirali prema privrednicima (za manje od 24h imamo više od 70 firmi koje su se javile), u narednim danima očekujemo više informacija nakon kojih ćemo moći uraditi i detaljniju analizu. Smatramo da je potrebno osnovati posebni fond za privredne posljedice koronavirusa, razmotriti potrebu rebalansa proračuna u kontekstu financiranja posljedica epidemije, omogućiti otvaranje posebnih kreditnih linija za likvidnost, olakšati davanje kreditnih programa za obrtni kapital (Razvojna banka FBiH, stimulacija poslovnim bankama), sniziti privrednicima trošak bolovanja, utvrditi kriterije izdavanja potvrda o 'višoj sili', ispitati mogućnost stimuliranja domaće proizvodnje roba koje bi mogle nedostajati, osigurati da u nabavnom lancu postoji dovoljna količina prehrambenih proizvoda za opskrbu stanovništva, provjeriti stanje robnih zaliha i dopuniti ih prema potrebi, isplaćivati potporu za skraćivanje radnog vremena kao razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme, financirati 80% iznosa plaće radnika kao što je to slučaj u Italiji, ukloniti moguće prepreke u povlačenju pomoći zbog ograničenja koje nosi potpora malih vrijednosti, a u državnom proračunu rezervirati dostatna sredstva radi očuvanja radnih mjesta kod poslodavaca kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti zbog koronavirusa", izjavio je predsjednik Kikanović. Kantonalna privredna komora Tuzla će i u narednom periodu nastaviti sa praćenjem uticaja novonastale epidemiološke situacije na privrednu, o rezultatima Upitnika izvještavati javnost i prenositi mjere koje mogu ublažiti posljedice a koje preporučuju privrednici. Upitnik o posljedicama koronavirusa na poslovanje privrednih subjekata sa područja Tuzlanskog kantona je objavljen na web stranici Komore: www.kpktz.ba.

D.K.

Aktivnosti komorskih tijela...

Sjednice NO, UO i Skupštine Komore

Usvojeni izvještaji o radu i finansijskom poslovanju za 2019. godinu

U periodu između dva izdanja novine Komorski informator, održana je jedna sjednica Nadzornog odbora, tri sjednice Upravnog odbora od kojih je jedna bila telefonska, jedna sjednica Skupštine te jedna sjednica Komisije za imenovanje Kantonalne privredne komore Tuzla. Ova komorska Komisija je razmatrala kadrovska pitanja koja su se odnosila na popunu članova Nadzornog odbora, Upravnog odbora, Skupštine i izbor potpredsjednika Skupštine Kantonalne privredne komore Tuzla za mandatni period 2018-2022. godina.

Komisija je jednoglasno zauzela stav i donijela zaključak da se Mahir Nurkanović iz JP EP BiH Sarajevo Podružnica Elektrodistribucija Tuzla, razrješava se dužnosti člana Nadzornog odbora Komore a na njegovo mjesto se predlaže Ramiz Karić iz firme „Herceg“ doo Srebrenik koji je ujedno i razrješeno sa dužnosti člana Upravnog odbora Komore i na njegovo mjesto je predložena Lidija Žigic iz NLB Banka d.d. Sarajevo, nove članice Komore. Edin Klopić kao predstavnik firme „Omega“ doo Živinice koja nije više komorskom članstvu, razrješeno je dužnosti člana Upravnog odbora Komore i zamijenjen Mahirom Nurkanovićem iz JP EP BiH Sarajevo Podružnica Elektrodistribucija Tuzla. ista situacije je i sa Fahrudinom Salihovićem direktorom firme „Pivara“ dd

Tuzla koja nije više u članstvu Komore pa je na njegovo mjesto, člana Skupštine Komore, predložena Refika Durić iz firme „Drampek“ doo Tuzla. Fahrudin Salihović je razrješeno i dužnosti potpredsjednika Skupštine Komore te je na njegovo mjesto izabran Seid Čorbić iz JP „Šume TK“ dd Kladanj. Ove prijedloge i kadrovske promjene podržali su članovi UO i Skupštine Komore. Problemi nastali pojavom pandemije koronavirusa Covid 19 odrazili su se kako na cjelokupnu privredu, firme članice komore i u samom radu Komore. S tim u vezi neophodno je bilo kreditno zaduženje na koje su članovi UO dali saglasnost a nakon što je zadovoljena sva predviđena procedura. Također se razgovaralo i modalitetima pomoći firmama koje su zakupu komorskih prostora a koje su uputile zahtjev za sagledavanje mogućnosti određenih popusta i pomoći, a što su i članovi UO i Skupštine pretpostavili menadžmentu na realizaciju i odluku o mogućim ustupcima.

Na sjednicama UO i Skupštine komore razmatrani su i Izvještaj o radu Kantonalne privredne komore Tuzla za 2019. godinu te Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja za period januar-december 2019. godine. Oba dokumenta su, uz određene primjedbe i prijedloge za izmjene i dopune te preporuke za izmjenene forme izrade izvještaja, na sjednicama oba komorska tijela, usvojeni i podržani.

D.K.

Covid 10: Aktivnosti na prevazilaženju problema...

Prijedlog mjera za prevazilaženje problema u privredi izazvanih pandemijom Corona virusa Covid 19

Odmah po proglašenju Pandemije izazvane corona virusom Covid 19, Kantonalna privredna komora Tuzlanskog kantona poduzela je niz aktivnosti kako bi se prevazišli problemi u privredi. Jedna od takvih aktivnosti je i sastavljanje Prijedloga mjera zajedno sa svi kantonalnim/županijskim privrednim komorama i Privrednom komorom Federacije. Ovaj dokument upućen je svim relevantnim institucijama, vladama FBiH i kantona, kriznim štabovima, Vijeću ministara, UIO, javnost je obavještena putem medija. Donosimo kompletan tekst Prijedloga mjera:

Komorski sistem Federacije BiH, održao je sjednicu predsjednika komora i na sjednici usaglasio zajednički prijedlog mjera za sve nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini.

Ovim putem Vas obavještavamo da je ovaj prijedlog proizašao iz anketa koje su provodile komore, a privrednici istakli koji su problemi izazvani pandemijom virusa COVID 19.

Stručni tim komorskog sistema FBiH ovim putem se stavlja na raspolaganje svim nivoima vlasti u postupku izrade i provođenja mjera koje će sačuvati našu privredu i društvo od recesije uz očuvanje poslovanja proizvodnje i očuvanja radnih mjesta, a samim tim i očuvanja kompletne ekonomije BiH.

Predložene mjere:

1. Hitno izmijeniti zakon o PDV-u i propisati rok za podnošenje PDV prijave i uplatu PDV-a do kraja mjeseca za predhodni mjesec, obezbijediti brži povrat PDV-a za izvoznike, te medicinsku opremu, lijekove i sredstva zadezinfekciju osloboditi plaćanja PDV-a do proglašenja prestanka stanja nesreće ili uvesti kontigente.
2. Hitno izmijeniti Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima i omogućiti isplatu plaće bez uplate poreza na dohodak i doprinosa svim poslodavcima kojima je zabranjen rad i koji imaju pad prihoda više od 20 posto, a ne otpuste radnike za mjesec februar, mart i april. Porez na dohodak i dorinose za ove mjesec uplatiti do 30. juna 2020. godine, odnosno u roku od 60 dana od dana proglašenja prestanka stanja nesreće u FBiH.
3. Ubrzano izmirivanje obaveza države (na svim nivoima vlasti) prema privrednicima poput povrata PDV-a, subvencija za poljoprivredu, refundacija bolovanja (posebno porodijskih) i drugih potraživanja koja privrednici imaju prema državnim nivoima, što bi firmama obezbijedilo sredstva da barem djelimično osiguraju likvidnost i održe proizvodnju.
4. Sve porezne obveznike kojima je zabranjen rad osloboditi plaćanja akontacije poreza na dobit za mjesec mart, april i maj 2020. godine, odnosno za mjesec do dana proglašenja prestanka stanja nesreće u FBiH, plus 30 dana.
5. Hitno izmijeniti Zakon o zateznim kamatama na javne prihode i propisati moratorij na obračun zateznih kamata na javne prihode od tri mjeseca, odnosno u roku od 60 dana od dana prestanka proglašenja stanja nesreće u FBiH, a kamatu od 14,6 posto godišnje ili 0,04 posto dnevno, koliko sada iznosi, smanjiti minimalno na 10 posto, koliko iznosi i zatezna kamata na dužničko povjerilačke odnose u privredi.
6. Osnovati posebni fond za privredne posljedice koronavirusa, rebalansom budžeta na svim nivoima omogućiti otvaranje posebnih beskamatnih kreditnih linija za likvidnost, olakšati davanje kreditnih programa za obrtni kapital. Hitnim izmjenama Zakona o budžetima i izvršenju budžeta, omogućiti da se sva neutrošena namjenska i nenamjenska sredstva na računima budžeta FBiH, kantona i općina za projekte koji nisu započeti ili za koje nisu izdate fakture i narudžbe dobavljačima osloboditi i staviti na raspolaganje poreznim obveznicima na ime kratkoročnih beskamatnih pozajmica za isplate plaća, nabavke prehrambenih roba (prema zvaničnim podacima ovih sredstava kod komercijalnih banaka ima više od jedne milijarde KM. Sva prikupljena sredstva, na što brži način treba distribuirati krajnjim korisnicima radi stabilizacije poslovanja.
7. Ispitati mogućnost stimuliranja domaće proizvodnje roba koje bi mogle nedostajati, osigurati da u nabavnom lancu postoji dovoljna količina prehrambenih proizvoda za opskrbu stanovništva. Stvoriti uslove za orjentisanje domaćih proizvodnih kapaciteta u proizvodnju zaštitnih sredstava (maski, odijela, rukavica) i sredstava za dezinfekciju.
8. Entiteti i kantoni u saradnji sa Razvojnou bankom i komercijalnim bankama moraju obezbijediti dodatna i povoljna

kreditna sredstva za mala i srednja preduzeća i preduzeća iz ugroženih sektora u cilju smanjivanja otpuštanja radnika, odnosno bankrota preduzeća, za finansiranje redovnog poslovanja i reprogram kredita. Zdravstvenom i penzionom fondu, kao i jedinicama lokalne samouprave omogućiti beskamatnu posudbu sredstava do visine iznosa kojeg će izgubiti zbog neplaćanja doprinosa.

9. Osigurati što brži protok sirovina i repromaterijala, kao i gotovih proizvoda kako u međunarodnom tako i u domaćem transportu, a posebno kroz Srbiju i Hrvatsku i urediti carinjenje roba u uvozu na način na koji je uređeno carinjenje roba u izvozu.
10. Svakodnevna koordinacija po pitanju usklađivanja donesenih mjera pomoći (država-entiteti-kantoni-općine/gradovi) da ne bi došlo do preklapanja nadležnosti ili dupliranja mjera. One moraju biti sveobuhvatne uz preciziranje nadležnosti i obaveza. Hitno otvoriti GP Izačić i GP Orašje za transportni saobraćaj (sad prolaze samo robe namijenjene Hrvatskom tržištu), što je od životnog značaja za privredu Federacije BiH.
11. Razmotriti Odluku monitoringa MPC cijena pilećeg i govedeg mesa i preradevina, te naći bolji modalitet (ograničavanjem uvoznih, veleprodajnih i maloprodajnih marži).
12. Monitoring na kreditna zaduženja, bez obračuna kamata u periodu trajanja monitoringa za poslodavce i uposlenike u sektorima pogođenim korona virusom.

Dopis Predstavničkom domu Parlamenta FBiH...

Prijedlozi za izmjenu članova Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica

Komorski sistem Federacije Bosne i Hercegovine je analizirao Prijedlog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, koji je Vlada Federacije BiH usvojila i poslala u parlamentarnu proceduru.

Imajući u vidu izuzetno tešku situaciju izazvanu pandemijom Corona virusa (COVIN-19), kao i da je sa današnjim danom u Federaciji BiH bez posla ostalo više od 15.000 radnika, sugerišemo da se što je prije moguće donese zakonsko rješenje koje će pomoći kompanijama da prežive ovu situaciju i da sačuvaju svoje radnike. Smatramo da bi Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica morao zaustaviti masovna otpuštanja radnika i pomoći kompanijama da očuvaju proizvodnju i radna mjesta. Zakon mora biti provodiv, funkcionalan i koristan za sve kompanije u Federaciji BiH koje su pretrpjele i trpe štetu.

Molimo da učestvujete u kreiranju pozitivnog zakonskog rješenja a nikako da se usvoji zakon koji neće dati odgovore na mnoga pitanja i koji neće na pravi način pomoći privredi ili što je vrlo moguće sa ovakvim Prijedlogom, a to je da dođe do paralize života u FBiH. Molimo da zastupnici iz Vaših klubovima, uvažavaju prijedloge koje dostavljamo u prilogu te pomognu da se Prijedlog Zakona poboljša i da se usvoji onda kada bude uvažio prijedloge koji su realni i objektivni. Želimo ukazati na glavne nedostavke Prijedloga Zakona o o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica:

1. Ukoliko se usvoji PREKID SVIH UPRAVNIH, PARHIČNIH, VANPARNIČNIH I IZVRŠNIH POSTUPAKA ZA VRIJEME STANJA NESREĆE, bojimo se da će ovo izazvati više štete nego koristi kao i da postoji mogućnost zloupotrebe, te predlažemo da se ovaj dio izbrise.
2. Subvencioniranje dijela doprinosa u iznosu od 244,85

KM po radniku mjesečno je apsolutno nedovoljno da se privredna društva izbore i prežive krizu. Tražimo da se od strane Vlade FBiH osigura finansiranje iznosa neto minimalne plaće sa pripadajućim doprinosima. Veliki broj privrednih društava ne radi i svi radnici su kući, dok u manjem broju kompanija, radi samo manji broj radnika. Kompanije neće moći isplatiti plaće jer je stala proizvodnja, isporuke i priliv sredstava. Poznato je da će radnici koji dobiju otkaz, sa Zavoda za zapošljavanje dobijati veće naknade od naknade predviđene ovim zakonom, te postoji pitanje, koja je to logika da se stimuliše otpuštanje radnika, jer će to biti lakši put za preživljavanje kompanija. Omogućiti kompanijama da mogu koristiti subvenciju i u slučaju da im promet padne tek u maju, junu ili nadalje u skladu sa stanjem pandemije.

3. Želimo ukazati da ni doneseni moratorij na plaćanje kredita za fizička i pravna lica još uvijek nije u funkciji. Također, nema novih programa finansiranja. Spora reakcija sistema će zasigurno dovesti do masovnog otpuštanja radnika i gašenja mnogih kompanija.
4. Nekoliko članova Zakona neprecizno opisuju mjere, koje mogu dovesti do uspavanosti sistema, anarhije i do onemogućavanja poslovanja privrednih subjekata.
5. Ukoliko se jasno ne definiše status radnog zakonodavstva i kolektivnih ugovora u vrijeme stanja nesreće, to može biti nepremostiva prepreka za brzo djelovanje u firmama na uravnoteženju troškova i definisanju plate na čekanju. Isto tako, postoji mogućnost masovnih tužbi i traženja odštete.
6. Potrebno je hitno uključivanje korisnika budžetskih sredstava i odricanje dijela njihovih prihoda za pomoć privredni.

U zajedničkom nastojanju očuvanja ekonomije i ublažavanja posljedica pandemije Corona virusa u BiH, nadamo se da ćete hitno postupiti, uvažiti naše objektivne prijedloge i pomoći u očuvanju privrede i radnih mjesta.

Tuzlanski poslodavci i koronavirus...

Domaća tražnja kao jedno od rješenja

Bez pomoći nadležnih slijedi veliki val otkaza - Za klix govore Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla i Ramiz Karić predsjednik Upravnog odbora Grupacije poslodavaca TK

Na epidemiju koronavirusa nisu imuni ni poslodavci iz Tuzlanskog kantona. Djelatnici u svim privrednim oblastima bilježe gubitke, s obzirom na to da je proteklih sedmica obim poslovanja znatno smanjen, ili je u potpunosti ugašen. Poslodavci tuzlanske regije poručuju da nam slijedi veliki val otpuštanja radnika, ukoliko im nadležni u što skorije vrijeme ne pomognu. Epidemija koronavirusa u Tuzlanskom kantonu zatvorila je ugostiteljske objekte, butike, shopping centre, salone za uljepšavanje, prodavnice namještaja, autoškole i određene fabrike. Radnici su prinuđeni sjediti u kući, a poslodavci su na mukama kako će izmiriti sve obaveze.

• Tek rijetki rade u punom kapacitetu

Kako će izaći iz problema koji im se gomilaju sa svakim novim danom, za sada ni sami ne znaju. Ali, jedno je izvjesno - ukoliko pomoć nadležnih ostane samo na riječima, veliki broj radnika morat će poslati na biroe za zapošljavanje. **“Poslodavci s područja Tuzlanskog kantona, kao i poslodavci sa prostora cijele Bosne i Hercegovine, bar za sada, prepušteni su sami sebi. Jedan dio njih uopšte ne radi zbog mjera zabrane obavljanja određenih poslovnih aktivnosti, drugi i najveći dio radi sa prilično reduciranim kapacitetima, a vrlo mala kategorija su poslodavci koji rade punim kapacitetom”**, kaže za Klix.ba Ramiz Karić, predsjednik Upravnog odbora Grupacije poslodavaca TK. Poučeni dosadašnjim primjerima suočavanja sa prirodnim nepogodama, Karić navodi da su poslodavci i ovaj put prinuđeni prije svega vjerovati u sebe i potencijale s kojima raspolažu.

“Dobar dio poslodavaca organizovao se tako da se iskoriste godišnji odmori iz prošle godine, zatim da se iskoriste dijelovi ili godišnji odmori u cijelosti iz ove godine i sve to u pokušaju da se sačuva najdragocjenija supstanca svih procesa rada, a to su ljudi. Na svu žalost dejstvo ovih mjera je na samom isteku. S druge strane, poslodavci su suočeni sa smanjenjem prihoda i otežanoj naplati dospjelih potraživanja”, ističe Karić.

Situacija u Tuzlanskom kantonu se iz sata u sat usložnjava, a

naš sagovornik navodi da se iz vida ne smije izgubiti činjenica da u ovom kantonu egzistira veliki broj obrtnika, koji su zajedno sa onima kojima je mjerama nadležnih zabranjen rad u najtežoj situaciji.

“Nas zabrinjava slab odnos vlasti na svim nivoima u kreiranju jasnih i precizno kvantificiranih mjera pomoći poslovnoj zajednici u pokušaju održavanja minimalnih funkcija procesa rada i očuvanja radnih mjesta. Ako reakcija nadležnih na svim nivoima vlasti, svako iz svoje nadležnosti, ne bude odmah pokrenuta u namjerama pomoći privredi, bojim se da ćemo se suočiti sa valom otpuštanja velikog broja radnika”, upozorava Karić.

Poslodavci poručuju da im ne pada na pamet otpuštati radnike, osim ako na to budu prinuđeni dejstvom nemilosrdnih ekonomskih zakona. Kako ističu, aktuelni period donio je značajne probleme poslovnoj zajednici, ali da oni još uvijek nisu pokazali svoje razorno dejstvo.

“Zanimljiva je činjenica da je ekonomski prostor Federacije BiH jedini na kome još nisu saopćene jasne i kvantificirane mjere pomoći privredi. Ako izostane i po sadržaju i po obimu adekvatna pomoć nadležnih državnih organa, izražavam bojazan da ćemo se suočiti sa veoma strahovitim posljedicama, kako u očuvanju radnih mjesta, isto tako i u opstanku značajnog broja pravnih osoba. Iz vida se ne smije zaboraviti činjenica da će period s prestankom dejstva pandemije koronavirusa, na osnovu dosadašnjih iskustava iz bliže i dalje prošlosti, biti daleko teži od postojećeg stanja”, nastavlja Karić.

• Domaća tražnja kao jedno od rješenja

Predsjednik Kantonalne privredne komore u Tuzli Nedret Kikanović za Klix.ba kaže da je najviše poslovnih subjekata zatvoreno u oblasti ugostiteljstva i hotelijerstva, a zatim slijedi prerađivačka, odnosno drvna, metalna i tekstilna industrija kojoj nesmetano djelovanje otežava nemogućnost izvoza. Spas za ove oblasti naš sagovornik vidi u povećanju domaće tražnje.

“U komorskom sistemu Federacije BiH smo predložili svim nivoima vlasti 13 mjera, a one idu u tri pravca. Prvi je da dođemo do toga da radnici ostanu na svojim mjestima, odnosno da ne dođe do otpuštanja, drugi je održavanje tekuće likvidnosti, a posljednji je povećanje domaće tražnje. Svaki dan nedonošenja mjera će ugroziti sve veći dio privrede. Moramo održati radna mjesta, zatim pospješiti tekuću likvidnost i održavanje proizvodnje jer mi smo zemlja u recesiji kao i ostatak svijeta, a period koji nam dolazi će sigurno ekonomski biti veoma težak, kao i sam oporavak”, ističe Kikanović.

U svemu ovome ugrožene su i firme u transportu, posebno radnici zaposleni u ovoj oblasti. Autoprijevoznici posebno su ugroženi zbog činjenice da higijensko-epidemiološke mjere nisu na nivou na kojem bi trebale biti.

“Oni prelaze državne granice u uslovima koji su higijensko-epidemiološki znatno loši. Duga zadržavanja, nemogućnost izlaska iz vozila i sprečavanje u obavljanju lične higijene sigurno dovodi do njihove još veće ugroženosti. Mi smo inicirali da se taj dio riješi, Evropska komisija je 26. marta dala preporuke o zelenom koridoru i ukidanju policijskih pratnji konvoja, ali još uvijek to u Hrvatskoj nije riješeno”, upozorava Kikanović.

Uprkos strahovima i teškoćama sa kojima se suočavaju, poslodavci sa područja Tuzlanskog kantona i dalje izražavaju spremnost za izdvajanje značajnih novčanih sredstava za pomoć stanovništvu, zdravstvenom sektoru i javnim službama u hitnom obezbjeđivanju zaštitnih sredstava, kao i za stavljanje svih potencijala u funkciju borbe protiv koronavirusa.

Klix.ba

Omogućiti malim obrtima da počnu raditi

Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla izrazio je veliku zabrinutost za opstojnost privrede u Tuzlanskom kantonu, posebno kada se radi o malim poduzećima. -Mi smo poslali zahtjev Federalnom kriznom štabu, da mali obrti konačno počnu raditi. Naime, ako jedan frizer ima svoj mali obrt i živi od toga, moramo mu dozvoliti da on radi poštujući sve mjere zbog koronavirusa. Nemoguće je da ne rade trgovine tekstila, a da rade sve druge trgovine – kaže za FENU Kikanović.

Jedan od najvećih problema je što ljudi svakodnevno ostaju bez posla. -Ogroman je broj ljudi koji su ostali bez posla. Mali privrednici ne mogu ovo izdržati. Kada govorimo o malom obrtu, u odnosu na prošlu godinu, to su drastični padovi i do 40 posto – navodi Kikanović. Kantonalna privredna komora Tuzla je prije dva mjeseca uputila zahtjev Vladi Tuzlanskog kantona da prati utjecaj pošasti koronavirusa na privredu. Provedba mjera morala bi, smatra, ići brže. -Prolazi vrijeme i ljudi osjećaju sve veću nesigurnost. Također, moramo shvatiti da je Tuzlanski kanton najveći u Federaciji BiH i da je ovaj kanton privredno – izvozno orijentiran. Stoga je veoma važno da se u ovom trenutku podigne potražnja za domaćim proizvodima. Poticanjem domaće proizvodnje možemo opstati i moramo se okrenuti sebi, posebno u smislu kupovine domaćih proizvoda – ističe Kikanović. On naglašava da građani moraju biti svjesni da će nakon prolaska epidemije biti potpuno drugačiji način poslovanja i življenja. Odnosno da će svi morati biti usmjereni na domaću, kako proizvodnju tako i potražnju. Prema prvim pokazateljima Kantonalne privredne komore Tuzla, 71 posto firmi iz TK se izjasnilo da osjeća posljedice epidemije koronavirusa na svoje poslovanje. Uglavnom se radi o firmama iz prerađivačke industrije, ali i prijevoza te građevinarstva. -To je i očekivano s obzirom da su naši najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Njemačka, Austrija, Slovenija i Italija – kaže Kikanović. Prema podacima Kantonalne privredne komore Tuzla, već 58 posto poslodavaca firmi iz TK izjavilo je da ima finansijsku štetu i to: 42 posto firmi ima štetu do 50.000 KM, a 16 posto firmi bilježi štetu veću od 50.000 KM. Procjena Komore je da će u narednom mjesecu 17 posto firmi očekivati veliku materijalnu štetu.

Fena

Iz Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam...

Apel za mjere pomoći trgovini, turizmu i ugostiteljstvu u TK

Telefonska sjednica Odbora

Članovi Odbora Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla održali su telefonsku sjednicu Odbora. U skladu sa novonastalom situacijom izazvanom pandemijom corona virus (COVID-19), članovi Odbora ovog komorskog Udruženja smatraju potrebnim i korisnim pronaći mjere kojima bi se olakšalo poslovanje u oblasti trgovine, turizma i ugostiteljstva. S tim u vezi, predloženo je organizovanje sastanka kojem bi prisustvovali predstavnici Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj na čelu sa Edinom Buševcem ministrom i predstavnici Odbora Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla. Naravno, stvorivši sve potrebne uslove da se u potpunosti provedu sve mjere zaštite koje su propisane Naredbom Kantonalnog štaba Civilne zaštite. Tema razgovora za pomenuti sastanak bi bila: Podrška Vlade TK putem nadležnog ministarstva navedenim privrednim gradama (trgovini, turizmu i ugostiteljstvu) u vanrednim okolnostima. Za očekivati je i da će odluke

donesene na nivou Federacije Bosne i Hercegovine tretirati navedene djelatnosti te da će u mnogome olakšati nastojanje Vlade Tuzlanskog kantona i resornog ministarstva da donesu mjere koje će biti usmjerene održavanju poslovanja i očuvanju radnih mjesta u djelatnostima trgovine, turizma i ugostiteljstva, na području Tuzlanskog kantona. Podnesena je inicijativa za održavanje sastanka i prema ostvarenim kontaktima i informacijama iz Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj Tuzlanskog kantona, za očekivati je da će do sastanka doći u najkraćem mogućem roku.

Razmatrana aktuelna problematika turističkih agencija

U sektoru turističkih agencija nisu otpušteni radnici – Do sada nije bilo nikakve pomoći – 30 licenciranih turističkih agencija sa 66 zaposlenih osoba

Aktuelna problematika u oblasti turizma sa akcentom na djelatnost turističkih agencija, tema je sjednice Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla. Zbog novonastale situacije izazvane pandemijom korona virusa, turističkim agencijama na području Tuzlanskog kantona onemogućeno je poslovanje. O tome se u okviru redovnih sastanaka resornih komorskih udruženja i prethodnim mjesecima govorilo, pisane su preporuke vladama, upućivani amandmani na kantonalni "Korona zakon" Skupštini Tuzlanskog kantona. Federalna vlada putem zakonskih rješenja nije imala sluha za probleme turističkih agencija TK jer u Federalnom "korona zakonu" za njih mjesta, ali ni rješenja još uvijek nema. Direktno im nije zabranjen rad, ali zatvaranjem granica i aerodroma rad im je u potpunosti onemogućen. Zbog toga kako kažu iz Udruženja turističkih agencija, traže pomoć od kantonalnih vlasti da naprave izmjene Zakona i omoguće subvencioniranje minimalnih plata putem tzv. kantonalnog korona zakona.

"Niti feninga od države nismo dobili. Postavlja se pitanje čemu sve to vodi jer od 1. marta do danas nemamo nikakvu podršku, niti subvencije, niti beskomatani kredit sa odgodom plaćanja minimalno godinu dana. Zbog određenih odluka, naredbi i uredbi kriznih štabova o obustavi putovanja preko granica, bili smo prinuđeni otkazati proljetna putovanja. Djelatnost smo kojoj nijednom naredbom nije zabranjen rad, što nema logike. Od samog početka smo ostavljeni i prepušteni sami sebi, što u konačnici vidimo i kroz određene zakone koji ne predviđaju pomoć za nas. Mi više nemamo ljeta upitno je sve", izjavio je Asim Bečić, zamjenik predsjednika Odbora

Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla.

S obzirom na to da na federalnom nivou nikakvu pomoć nisu do danas dobili, članovi ovog udruženja na današnjoj sjednici su donijeli jedan od zaključaka koji predviđa upućivanje prijedloga Vladi TK za ostvarivanje pomoći, uz izmjenu izmjenu Zakona o turističkoj djelatnosti.

"Na kantonalnom nivou sada pokušavamo pokazati da nas moraju podržati jer ništa neće uraditi nelegalno i nezakonito. U našoj oblasti nikoga dosad nismo otpustili, a feninga od države nismo dobili. Postavlja se pitanje čemu sve to vodi? Sutra ćemo morati radnicima dati otkaz", upozorava Bečić.

Radnici u sektoru turizma navode i to da bi im od velike pomoći bilo osiguranje beskomatnih kredita uz odgodu plaćanja na godinu dana.

"To bi nam pomoglo i mogli bismo nastaviti raditi, održati firme i radna mjesta. Ljeta ove godine sigurno nemamo, a pod upitnikom je i jesen, odnosno ekscurzije te nova godina. Jednostavno, sve nam visi u zraku", potcrtava Bečić.

I Edin Buševac ministar za trgovinu, turizam i saobraćaj Tuzlanskog kantona stava je da su najveću štetu u vrijeme pandemije koronavirusa pretrpjele turističke agencije i prevoznici. Također, potvrdio je da turističke agencije nisu obuhvaćene korona zakonom ni na kantonalnom ni na federalnom nivou. Naveo je da će nadležni učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi se izašlo iz trenutne krize, naglasivši da postoji iznimka kroz usvojeni "korona zakon" koju će pomoći turističkim agencijama.

"Turističke agencije nisu obuhvaćene 'korona zakonom' na federalnom, ali i kantonalnom nivou. Međutim, mi smo na kantonalnom nivou napravili iznimku za kategorije koje su indirektno ugrožene te su među njima i turističke agencije, njih ukupno 30 licenciranih koje zapošljavaju 66 osoba. One će ući u konzumiranje ovog zakona, a prema federalnom nivou smo poslali uredbu u kojoj smo zatražili osiguranje pomoći. Turistički djelatnici će u najmnogoljudnijem kantonu u FBiH imati riješene subvencije za isplate plaća i doprinosa za dva mjeseca koliko nisu radili, a apliciranje za pomoć bi moglo početi iduće sedmice, s obzirom na to da u petak kantonalni "korona zakon" izlazi u Službenom listu. Kada je riječ o Zakonu o turističkoj djelatnosti on je 'zakočio' na federalnom nivou, a kod nas postoji volja za podrškom, posebno nakon situacije s koronavirusom. Ovo je jedna od djelatnosti koja je prva stradala i prije samog proglašenja pandemije, a zadnja će se početi oporavljati i moramo pomoći tim kategorijama" istakao je ministar Buševac.

Na sjednici Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla u proširenom

sazivu, rečeno je da će, ukoliko vlasti u BiH ne donesu adekvatan zakon kojim će biti zaštićeni mali poslodavci, mnogi radnici ostati bez posla.

"Nama je stalo da sve institucije u Bosni i Hercegovini znaju da mi imamo problem u poslovanju još od 26. februara kada je započelo donošenje uredbi svih kriznih štabova o neputovanjima izvan granica BiH. Tada smo otkazali sva putovanja. Turističke agencije su ostale prepuštene same sebi", istakao je Bečić. Smatra da i dalje ostaje nepoznanica na koji način će turističke agencije biti obuhvaćene tzv. 'korona zakonom'. "Mi i dalje ne znamo na koji način ćemo dobiti određene subvencije, a mi smo bez bilo kakvih prihoda od 1. marta. Susrećemo se s jako puno problema, jer smo ljetovanja za ovu godinu ugovarali još od novembra prošle godine. To je podrazumijevalo i avionski prevoz, hotelski smještaj, rane uplate i još mnogo toga", kaže Bečić. Pojašnjava da su samim tim stvorili obaveze, jer su putnici uplaćivali redovno putovanja, a turističke agencije sve dobavljačima – aviokompanijama, hotelima. Sada se susreću s problemom da im, kada hotelu otkazuju aranžmane i traže uplate nazad, iz hotela kažu da ne mogu vratiti novac nego da taj novac mogu iskoristiti u nekom drugom periodu. "U januaru i februaru smo počeli raditi rane bookinge i samim tim smo stvorili obaveze prema putnicima koji su platili aranžmane. Također, stvorili smo i obaveze prema hotelima, aviokompanijama i slično. Iz hotela nam kažu da nam ne mogu vratiti novac, nego se aranžmani mogu iskoristiti u bilo kojem periodu ovoga ili idućeg ljeta. Većina putnika to razumije, ali imate 10 ili 20 posto njih koji su ostali bez posla i ne mogu ići na ljetovanje", istakao je Bečić.

Predstavnici turističkih agencija okupljenih u ovo komorsko Udruženje, istakli su na sastanku da razumiju situaciju u kojoj su se našli i putnici ali i agencije zbog čega su Vladi FBiH davali preporuke i molbe kako i na koji način riješiti problem famoznih vaučera. Vaučer bi trebao zaštititi putnike koji su uplatili sredstva za putovanja, ali i agencije koje će na taj način sačuvati radna mjesta. Izmjene zakona i vaučere donio je manji bh entitet RS, Hrvatska, Srbija i Makedonija, ali ne i Federacija. Sve upućuje na to da se mora imati strpljenja, čekati konkretne poteze i korake vlada na svim nivoima. Privrednici očekuju obećanu pomoć i vide je kao jedini način opstanka i normalizacije poslovanja. Ukoliko u najkraćem periodu ne dođe do realizacije najavljenih mjera, koraka pomoći, subvencija, turistički radnici najavljuju da će se ponovo okupiti, samoinicijativno pokušati riješiti probleme, donijeti zaključke, oživjeti rad Udruženja turističkih agencija i zajedno sa klijentima pokušati doći do rješenja na obostrano zadovoljstvo.

D.K.

Komorske aktivnosti u toku Pandemije...

Neophodne konkretne, brze i kvalitetne odluke!

Sjednica Odbora Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo
Kantonalne privredne komore Tuzla

Članovi Odbora Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla održali su još jednu sjednicu Odbora. Ovoga puta u proširenom sastavu, sjednici su prisustvovali Edin Buševac ministar za trgovinu, saobraćaj i turizam i Hasan Sejdinović pomoćnik ministra u ovom kantonalnom ministarstvu. Kako je ranije i najavljeno, razgovaralo se o mogućnostima prevazilaženja problema u oblasti trgovine, turizma i ugostiteljstva, a prouzrokovanih novonastalom situacijom izazvanom pandemijom corona virusa (COVID-19). Aktuelnu problematiku iz oblasti koje su u okviru ovog komorskog Udruženja, ministru i njegovom pomoćniku su prezentovali Kasim Selimović predsjednik Odbora Udruženja, njegov zamjenik Asim Bečić i Abdulah Ado Avdagić član Odbora.

Predloženo je da se iz ministarstva na čijem je čelu ministar Buševac, inicira podrška Vlade TK navedenim privrednim granama u vanrednim okolnostima a u cilju održavanju poslovanja i očuvanja radnih mjesta u djelatnostima trgovine, turizma i ugostiteljstva, na području Tuzlanskog kantona. Upućen je i konkretan prijedlog mjera Vladi TK za ublažavanje negativnih posljedica izazvanih COVID-19. Predstavnici Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla predlažu uvođenje moratorija za plaćanje Naknada za općekorisne funkcije šuma, Naknada za turističku zajednicu i značajnog dijela komunalnih naknada i drugih parafiskalnih nameta koji su dijelom i u nadležnosti općina odnosno grada, na koje kantonalna vlada može uticati a koje bi bilo poželjno u novonastaloj situaciji ukinuti ili smanjiti. Kada je u pitanju primjena Naredbe od 16.3.2020. koja se odnosi na formiranje cijena za osnovne životne namirnice, predloženo je da se ova Naredba stavi van snage, a da se pređe na primjenu određivanja visine marže na dan 5.3.2020.godine (što je u ranijem slučaju bilo nemoguće primijeniti, iz razloga povećanja proizvodnih cijena roba iz uvoza, kao i drastičnog porasta troškova transporta). Upućen je apel da se inicira osnivanje posebnog fonda iz kojeg bi se finansirala privredna društva koja dokažu opravdanost za podršku te da, po već ranije primjenjenoj praksi, Vlada TK učini napore ka obezbjeđenju beskamatnih kreditnih sredstava u svrhu prevazilaženja posljedica izazvanih COVID-19 i zahtjeva firmi koje imaju investicione projekte kojim zapošljavaju novu radnu snagu i doprinose razvoju privrede TK, uz napomenu da se ovoga puta kreditnim mjerama obuhvate i oblasti trgovine, turizma i ugostiteljstva, što ranije nije bio slučaj. Stav je i da zajednički, privrednici i resorno ministarstvo te Vlada TK, utiču na izmjenu Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica koji je Vlada FBiH dala u proceduru. Apeluje se da prioritet ovog Zakona bude finansiranje iznosa neto minimalne plate sa pripadajućim doprinosima kako bi se privrednim subjektima olakšalo poslovanje i kako bi se zaustavilo otpuštanje radnika. Također, potrebno je naći način da se brojnim turističkim agencijama na području Tuzlanskog kantona subvencioniraju troškovi nastali poslovanjem po principu "ranog bookinga". Velika sredstva su uložena u avansna plaćanja školskih i drugih putovanja za koja se od hotela, operatera na brojnim destinacijama u zemlji inostranstvu ne može dobiti povrat iako su do sada skoro sve škole i veliki dio onih koji su avansno uplatili aranžmane, uputili zahtjeve za povrat sredstava. Stav je i da se podrži Prijedlog za hitno donošenje Uredbe sa zakonskom snagom za izdavanje vaučera klijentima sa rokom trajanja do 31.12.2020. godine od strane putničkih agencija. Pravilnik o načinu izdavanja vaučera bi trebalo da donese nadležna kantonalna ministarstva. Na kraju, apeluje se na Vladu TK da u što kraćem vremenskom roku, donese odluku o dozvoli na rad u okviru propisanih mjera zaštite, objekata u oblasti koje obuhvata Udruženje za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla. Ministar Buševac je spreman zaključke, prijedlog i apele predložiti Vladi Tuzlanskog kantona koja bi zajedno sa privrednicima trebala uticati na Vladu FBiH da donese zakon koji je od koristi i pomoći privredi u aktuelnom momentu, koji ima konkretne i precizne mjere, naredbe i odluke a ne preporuke i prijedloge. "Od Vlade FBiH se očekuje da prestane biti neodlučna, nejasna i zbunjujuća, da poveća konkretne poteze za spas privrede. Odlaganje i sporost mogu biti pogubni. Svi zajedno se moramo truditi da se život nastavi, da zajednički damo doprinos izlasku iz jedne od najvećih kriza koja je zadesila čovječanstvo da se zajednički iniciraju promjene na bolje", zajednički je stav i poruka sa ovog sastanka u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla.

KPKTZ: Zahtjev za omogućavanje poslovanja

Zahtjev iz Kantonalne privredne komore Tuzla prema Federalnoj upravi civilne zaštite

Uz zahvalu građanima i zdravstvenoj profesiji, epidemiološka situacija u Tuzlanskom kantonu je zadovoljavajuća, bez novootkrivenih slučajeva zaraze cijelu sedmicu. S tim u vezi tražimo da se omogući rad uslužnih djelatnosti, malim obrtima te trgovinama svih namjena, s tim da se sigurnosne mjere odrede prema broju posjetitelja u odnosu na veličinu prostora uz strogo poštovanje higijenskih i zdravstvenih preporuka.

Tražimo i da se pronade način za reaktivaciju dijela javnog prevoza putnika da bi se omogućio neometan odlazak na posao radnika, uz poštovanje fizičke distance putnika u javnom prijevozu.

Molimo Vas da se prilikom donošenja odluka u Federaciji BiH, vodi računa o pojedinačnom stanju u svakom kantonu, te da se mjere kretanja i poslovanja prilagođavaju stanju za svaki pojedinačni kanton posebno kako bismo uz očuvanje

javnog zdravlja što više smanjili negativne efekte za privredu i ekonomski život ljudi u našoj zemlji.

Naši zahtjevi dolaze od naših članica koje trpe velike gubitke zbog blokade i neaktivnosti. Smatramo kako nas je odličan posao Federalnog Štaba civilne zaštite doveo u situaciju da više ne moramo birati između ekonomije i zdravlja, već možemo imati i jedno i drugo, uz dobro odmjerene sigurnosne mjere.

Nadamo se da ćete uvažiti naš zahtjev i u što kraćem roku odgovoriti pozitivno.

Webinar ...

"Digitalni marketing"

Digitalni marketing je ključna komponenta svih savremenih marketinških strategija

Cilj seminara je naučiti kako koristiti društvene mreže kao moćne marketinške alate kroz prepoznavanje i ciljanje budućih mušterija za vaš proizvod ili uslugu. Seminar će polaznicima omogućiti da ovladaju potrebnim vještinama za pripremu i provedbu digitalne strategije te plasiranje kvalitetnog sadržaja.

Teme koje su obrađene na webinaru:

- Digitalni marketing – ključni prodajni alat za digitalno doba – osnovni koncepti
- Pomoć društvenih mreža u poslovnom svijetu?
- Marketing društvenih medija – Facebook, Instagram i dr.
- Kako postići dobru Google prisutnost - Šta Google vidi na mojoj Web stranici?
- 0 korisnih savjeta za Google oglašavanje
- Besplatna mogućnost oglašavanja na Google-u
- Kako izbjeći greške koje svi prave?

Predavač na webinaru „Digitalni marketing“, bila je Marina Lukić, osnivač firme Luma AD doo Tuzla, certificirani je stručnjak za Google Ads, a zahvaljujući svom iskustvu u Google marketingu i obrazovanju osigurava zanimljive i poučne lekcije putem webinaru. Od 2017. godine Luma AD nudi efikasna rješenja koja sami kreiraju za potrebe klijenata kao i edukacije u oblasti online marketinga za mala i srednja preduzeća iz svih sektora. Kao certificirana agencija Google-aa, specijalizirali su se za Google marketing, posebno za Google Ads, kao i za oglašavanje na Facebooku, Instagramu i optimizaciju pretraživača.

D.K.

Predstavljena i podržana inicijativa...

“Mi to možemo”

Bh privrednici odlučni u jačanju domaće proizvodnje i stvaranju samoodržive ekonomije - Privredna komora FBiH se pridružila pokretu “Mi to možemo”

Pandemija koronavirusa nas je naučila da država mora imati jaku prehrambenu i farmaceutsku industriju te nezavisan elektroenergetski sektor. Ovo je jedna od teza sa predstavljanja strateških smjernica inicijative za jačanje domaće proizvodnje i stvaranje samoodržive ekonomije BiH simboličnog naziva “Mi to možemo”.

Na konferenciji za medije u Sarajevu jedan od organizatora Amer Bukvić, predsjednik Uprave BBI, kazao je kako je ideja nastala prije dva ili tri mjeseca kada je panika bila veća nego danas, a granice zatvorene.

“Nas 22 iz ekonomskog sektora smo sjeli i dogovorili da zajednički damo svoj doprinos. Zatvorene granice učinile su nas ovisnim o vlastitoj proizvodnji, a shvatili smo da u fokus uvijek treba staviti prehrambenu industriju, farmaceutsku te elektroenergetski sektor. Tada smo inicirali oko 150 mjera koje bi trebale napraviti naredni korak te dovesti do jačanja domaće proizvodnje i stvaranja domaće ekonomije samoodrživom”, izjavio je Bukvić.

Dodao je da je suština ideje supstitucija uvoza i promocija izvoza jer BiH godišnje uveze dvije milijarde KM hrane više nego što izveze, a da je uvoz farmaceutskih proizvoda na nivou od 700 miliona KM.

“Kad je kriza, naši privrednici su vitezovi, vitezovi ovog doba. Iza njih treba da dođu bankari, oni koji će osigurati povoljna sredstva. Javni sektor treba da doživi masovno okrupnjavanje, treba značajno podržati rađanje i rast startupa. Mediji treba da kroz kampanju javnog obrazovanja ponove značaj domaće proizvodnje, a na sve treba da se nadovežu zakonodavci dajući podršku domaćoj ekonomiji”, rezimirao je Bukvić.

Rusmir Hrvić, predsjednik uprave AS Holdinga, kazao je kako je prehrambena industrija kod nas u kriznim danima pokazala svoju vrijednost.

“Za razliku od drugih zemalja mi nismo imali nestašica, nakon dva ili tri dna sve se konsolidiralo. Na ovim osnovama treba raditi dalje jačanje, a ova inicijativa predstavlja zapravo vertikalnu integraciju. Posebna je važnost poljoprivrede koja treba da bude strateška grana, a ne kao do sada socijalna. Strateške grane u svakoj zemlji država značajno pomaže, tako treba i kod nas”, izjavio je Hrvić.

Nataša Pucar, direktorica korporativnih komunikacija Studen Holdinga, koji obuhvataju jedine proizvođače ulja i šećera u BiH, kazala je da zahvaljujući domaćim proizvođačima građanima nikad nije došlo u pitanje snabdijevanje glavnim namirnicama.

Novinarima su se još obratili Nedim Uzunović, direktor Bosnalijeka, Elvir Švrakić, predsjednik Asocijacije elektronskih medija i Zoran Puljić, direktor Fondacije Mozaik.

• Privredna komora FBiH se pridružila pokretu “Mi to možemo”

“Strateške inicijative za samoodrživost domaće proizvodnje i jačanje ekonomije Bosne i Hercegovine” predstavljene su u Vanjskotrgovinskoj komori BiH, na zajedničkom sastanku predstavnika komora u BiH i članova ekspertne grupe koja je izradila dokument, na kojem je zaključeno da je za dalju uspješnu implementaciju ove inicijative neophodno aktivno uključivanje svih privrednih komora kako bi se postigli što bolji rezultati i koordinirale daljne aktivnosti.

Prisutni članovi ekspertne grupe koja je izradila dokument Strateških inicijativa na čelu s Amerom Bukvićem, predsjednikom Uprave Bosna Bank International, Ahmet Egrić, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH, Mirsad Jašarspahić, predsjednik Privredne komore Federacije BiH i predstavnici kantonalnih privrednih komora, ujedinjeni su u mišljenju da je ovo momenat u kojem je zajedničkim snagama moguće napraviti pozitivne promjene u privrednim kretanjima i ekonomskim politikama koje će biti od koristi svima nama u Bosni i Hercegovini.

– Moramo razmišljati u dva pravca, kako naše proizvode što bolje pozicionirati na inostranim tržištima i kako što bolje te iste, domaće proizvode pozicionirati unutar same BiH. Samo kupovinom domaćih proizvoda možemo izvršiti značajnu supstituciju uvoza u BiH. Neophodno je raditi na jačanju svih sektora, posebno agroindustrijskog, farmaceutskog i energetskog – rekao je Ahmet Egrić, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH koji je izrazio spremnost za podršku i saradnju na implementaciji mjera navedenih u prezentovanom dokumentu.

Privredna komora FBiH se također pridružila pokretu “Mi to možemo” kao jedan od nosilaca ove inicijative, te će zajedno sa svim svojim partnerima dati maksimalan doprinos u njenoj realizaciji.

– Povećanje nivoa samoodrživosti nalazi se u svim strategijama čiji je nosilac bila Privredna komora FBiH kroz svoja sektorska udruženja u proteklom periodu. Kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa pokazala je koliko je važno biti neovisan u ekonomskom smislu – izjavio je Mirsad Jašarspahić, predsjednik Privredne komore Federacije BiH, najavivši punu podršku aktivnostima i mjerama sadržanim u strateškom dokumentu koji je danas u Sarajevu prezentovan privrednim komorama iz cijele BiH.

Nepredvidivi vanjski efekti ukazuju da svaka zemlja mora imati stratešku proizvodnju hrane, kao i farmaceutskih proizvoda, odnosno lijekova na svojoj teritoriji, a kako bi bila otpornija na poremećaje u ekonomskim tokovima.

– Nužno je primijeniti postojeću zakonsku regulativu koja omogućava da se kupuju domaći proizvodi, lijekovi proizvedeni u BiH koje finansiraju domaći zdravstveni fondovi. Bitno je primijeniti i nova normativna rješenja koja bi omogućila proširenje kapaciteta, osiguranje investicija i ulaganja u domaću farmaceutsku industriju – kazao je Ekrem Turajlić, direktor korporativne prodaje Bosnalijeka.

Iako su privreda i ekonomija visoko globalizirane, smanjen protok roba i ljudi zbog pandemije Covid-19 direktno šteti ekonomiji i ekonomskim kretanjima u svijetu.

– Realizacija inicijative počela je pripremom strategije i akcionog plana, u drugom koraku okupljamo proizvođače oko inicijative, a potom i sve komercijalne banke u BiH koje mnoge projekte mogu finansirati. Naredna etapa usmjerena je na okupljanje zakonodavne i izvršne vlasti na svim nivoima u BiH, odnosno podrška izabranim zastupnicima da naprave bolje zakone. Vrlo je važno okupiti i cjelokupnu javnost oko ovog projekta, jer je od velike važnosti javno obrazovanje građana BiH koji trebaju shvatiti kolika je prednost kupovine bosanskohercegovačkih proizvoda i šta je to što našu zemlju može učiniti ekonomski zdravom – potcrtao je Amer Bukvić, predsjednik Uprave Bosna Bank International (BBI) i organizator Sarajevo Business Foruma, te ujedno pozvao javni i privatni sektor, nevladine organizacije, vjerske institucije, medije i građane da se svi aktivno uključe i budu dio nove ekonomske vizije i modela samoodržive privrede BiH.

Sveobuhvatan dokument Strateške inicijative koji sadrži blizu 150 ključnih mjera usmjerenih ka stabilizaciji ekonomije u BiH i samoodrživi razvoj prvenstveno u prehrambenoj industriji, farmaceutskoj industriji i energetskom sektoru u našoj zemlji, izradila je platforma Sarajevo Business Foruma (SBF), na volonterskoj osnovi, ekspertna grupa od više od 20 stručnjaka iz raznih oblasti.

U prethodnom periodu dokument je predstavljen i članovima Predsjedništva BiH, Kriznom štabu Vlade Federacije BiH, vladama Kantona Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskog kantona, te javnosti putem pres-konferencije, koji su dali podršku realizaciji sadržanih mjera, saopćeno je iz Privredne komore FBiH.

D.K.

Dopis nadeležnim insititucijama...

Zaključci sa sastanka o turističkim agencijama

Zaključci upućeni Ministarstvu za trgovinu, turizam i saobraćaj TK, Vladi Tuzlanskog kantona i Skupštini Tuzlanskog kantona

Na sastanku Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla koji je u proširenom sazivu održan 27. maja 2020. godine, raspravljano je o aktuelnoj problematici u oblasti turizma sa akcentom na djelatnost turističkih agencija.

Imajući u vidu da je u toku pandemije djelatnost turističkih agencija bila onemogućena i zabilježen je 100% pad prometa i aktivnosti, doneseni su slijedeći zaključci:

1. Obavezno, u skladu sa usvojenim "Korona zakonom TK" (član 8, stav c), obuhvatiti subvencioniranje turističkih agencija u ukupnom iznosu minimalnog ličnog dohotka na način da sva pravna lica iz ove oblasti čija je osnovna šifra djelatnosti 79.11 i 79.12. budu obuhvaćena ovim subvencijama.
2. Obavezno, da Vlada Tuzlanskog kantona u postojećim i planiranim beskamatnim kreditnim linijama, uz obaveznu minimalnu odgodu plaćanja od 12 mjeseci, obuhvati i turističke agencije sa područja Tuzlanskog kantona.
3. Zahtijeva se od Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj TK, da predloži Vladi i Skupštini TK, način uvođenja vrijednosnih potvrda-vaučera za uplaćene a nerealizovane turističke aranžmane, uključujući sve vrste putovanja u BiH i inostranstvu. Sve s ciljem zaštite i korisnika usluga i turističkih agencija kao organizatora putovanja a u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti TK (član 11 - Službene novine TK broj 08/14) i Zakonom o zaštiti potrošača u BiH, (član 87 - "Službeni glasnik BiH" broj 25/06).
4. Obavezno, prilikom planirane dodjele nepovratnih sredstava za saniranje ekonomskih posljedica privrednim subjektima na području TK, obuhvatiti i turističke agencije sa području TK.

Navedeni zaključci su upućeni Ministarstvu za trgovinu, turizam i saobraćaj TK, Vladi Tuzlanskog kantona i Skupštini Tuzlanskog kantona.

Saradnja Komore i Skupštine TK...

Komora uputila Amandman Skupštini TK

Amandman na prijedlog Zakona o subvenciji za ublažavanje posljedica uzrokovanih stanjem nesreće

Na inicijativu Udruženja za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo Kantonalne privredne komore Tuzla, a shodno rješenju koje je dato u "korona zakonu" Zapadnohercegovačkog kantona, tražimo da se subvencioniranje omogući i za one djelatnosti kojima rad nije bio izričito zabranjen ali je onemogućen djelovanjem mjera i zabrana koje je donio Federalni štab civilne zaštite, poput turističkih agencija.

S tim u vezi, tražimo da se u Članu 8, stav d) Zakona o subvenciji za ublažavanje posljedica uzrokovanih stanjem nesreće, iza riječi "zabranjeno" dodaju riječi "ili onemogućeno".

D.K.

Iz Udruženja za industriju tekstila, kože i obuće...

Održana redovna sjednica Odbora Udruženja

Razmatrano stanje u industriji i aktuelna problematika u ovoj privrednoj grani

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla održana sjednica Odbora Udruženja industrije tekstila, kože i obuće u proširenom sastavu. Razmatrano je stanje u industriji i aktuelna problematika s kojom se susreće ova radno intenzivna djelatnost. Istaknuti su problemi s kojima su se firme susretale za vrijeme pandemije, a koji se posebno odnose na otežano organizovanje proizvodnje usljed preporuka Federalnog štaba civilne zaštite (obustavljanje javnog prevoza, zatvaranje obdaništa), kašnjenje i nemogućnost nabavke repromaterijala, otkazivanje narudžbi te lošeg odnosa banaka prema privredi u smislu poskupljenja usluga i otežanog uzimanja kredita za održavanje likvidnosti. Istaknuta je i opasnost unošenja zaraze u proizvodne pogone koja bi obustavila proizvodnju na minimalno 15 dana što bi ugrozilo opstanak fabrika, što je bio slučaj u Tešnju, Maglaju i Modriči. Članovi udruženja su istakli kako će ova industrijska grana najveće posljedice osjetiti u jesen i da je nužna

podrška svih nivoa vlasti, s obzirom da ova privredna grana, koja zapošljava 5200 ljudi u Tuzlanskom kantonu (uglavnom žena), zbog sezonskog faktora će samo djelimično moći koristiti subvencije federalnog nivoa, dok na nivou kantona neće ostvariti nikakve subvencije. Ova branša je jedna od rijetkih koja je nastavila rad i pod izuzetno teškim okolnostima uz sve opasnosti koje je sa sobom nosila pandemija te je dala svoj maksimalni doprinos održavanju privredne aktivnosti, a mjere pomoći i subvencija su izostale.

Edina Kurtić
sekretar Udruženja za industriju
tekstila, kože i obuće

Radionica u Komori...

„Marketing u poljoprivredi“

Obuka namijenjena malim i srednjim preduzećima iz sektora mljekarstva, peradarstva, voća i povrća, ljekovitog bilja i meda, koji su u potrazi za efikasnijim marketing rješenjima prilagođenim malim biznisima

U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla je održana radionica „Marketing u poljoprivredi“. Radionicu su realizovao USAID/SIDA - Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II/Farma II (Program pomoći švedskog i američkog naroda) u saradnji sa Udruženjem poljoprivrede i prehrambene industrije Kantonalne privredne komore Tuzla. Obuka je namijenjena malim i srednjim preduzećima iz sektora mljekarstva, peradarstva, voća i povrća, ljekovitog bilja i meda, koji su u potrazi za efikasnijim marketing rješenjima prilagođenim malim biznisima. Ova radionica će im pomoći u izgradnji brenda i doprinijeti da se potrošači identifikuju sa njihovim proizvodima, kupujući prije svega emociju, ideju, pripadnost ili imidž koji njihov brend predstavlja. Radionica je kroz praktične primjere i grupni rad odgovorila šta znači marketinški koncept vođenja firme, definisala i razradila marketinšku strategiju i razradila faze u izgradnji brenda. Promjene koje su se dogodile na poljoprivrednim tržištima širom svijeta dovele su do snažnog usmjeravanja proizvođača na potrebe i zahtjeve tržišta. Danas samo oni proizvođači koji prepoznaju, razumiju i proaktivno se prilagođavaju tržištu i promjenama na tržištu, mogu opstati, rasti i razvijati se. Učesnici radionice su dobili konkretne idejama šta i kako mogu promijeniti u svom poslovanju sa aspekta marketinga, sa vidljivim rezultatima u kratkom roku i uz minimalni budžet.

D.K.

Potpisan Sporazum u Komori...

Saradnja Komore i Ekonomskog fakulteta

„Želimo biti lideri, da bismo bili lideri želimo proizvoditi najbolji kadar a da bismo proizvodili najbolji kadar moramo znati šta je to potrebno tržištu rada“

Sporazum o saradnji Kantonalne privredne komore Tuzla i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, potpisali su Nedret Kikanović predsjednik Komore i Meldina Kokorović Jukan dekan Ekonomskog fakulteta. Kako je istaknuto ovom prilikom, cilj saradnje koju definiše Sporazumom, je uspostavljanje zajedničkih aktivnosti u oblasti istraživanja, kontinuiranih edukacija u privredi, zajedničkih apliciranja na projekte, obavljanje stručne prakse studenata završne godine u privrednim subjektima. **„Ovaj Sporazum je za Ekonomski fakultet važan iz više aspekata. Prevažno, važan je što studenti Ekonomskog fakulteta u Tuzli, vodeći se praksom modernih ekonomskih fakulteta u regionu, moraju obaviti stručnu praksu da bi završili fakultet. U tom kontekstu, prepoznali smo Kantonalnu privredne komoru Tuzla kao važnog partnera koji će nam biti spona sa privrednim subjektima sa područja Tuzlanskog kantona. Mi želimo za naše studente obezbijediti najbolje firme za obavljanje sručne prakse. Komoru smo, s druge strane, prepoznali kao strateškog partnera Ekonomskom fakultetu u smislu inoviranja naših studijskih programa. Želimo biti lideri, da bismo bili lideri želimo proizvoditi najbolji kadar a da bismo proizvodili najbolji kadar moramo znati šta je to potrebno tržištu rada. Saradnja ima i dimenziju u domenu naučno-istraživačkih projekata potrebnih Komori i firmama članicama Komore“**, istakla je Meldina Kokorović Jukan dekan Ekonomskog fakulteta.

Potpisivanje Sporazuma o saradnji, Komori donosi zadatak povezivanje Ekonomskog fakulteta i privrede. **„Cilj nam je da ostvarimo kontinuiranu edukaciju, da radimo na istraživačkim projektima i da studentima završne godine obezbijedimo stručnu praksu u okviru 40 sati koju oni imaju obavezu ostvariti a u firmama u kojima mogu dobiti adekvatno praktično znanje. Privredni subjekti će imati priliku upoznati mlade stručnjake koji će moći odgovoriti njihovim potrebama“**, izjavio je Nedret Kikanović predsjednik Komore. Kako je istaknuto, mladi stručnjaci će kroz ovakvu saradnju Komore i Ekonomskog fakulteta, imati priliku doći do kvalitetnijih praktičnih znanja i spoje teoriju i praksu.

Kako je istakao Mirsad Karabegović student Ekonomskog fakulteta u Tuzli, studente raduje potpisivanje jednog ovakvog sporazuma i činjenica da menadžmenti ovih institucija ne miruju, brinu o studentima, budućim zaposlenicima firmi sa područja Tuzlanskog kantona. **„Posebno me raduje da će studenti Ekonomskog fakulteta Tuzla, sa makronivoa uspjeti posmatrati situaciju u privredi, lakše sagledati probleme privrede, poslovni ambijent i sutra doprinijeti poboljšanju poslovnog okruženja“**, rekao je student Karabegović.

Amina Hadžić je studentica 3. godine Ekonomskog fakulteta i ističe kako je zadovoljna činjenicom da menadžment Fakulteta nastavlja sa pozitivnom praksom jačanja veza sa privredom. **„Naš Fakultet je već ranije potpisao sporazume sa nekoliko preduzeća u kojima će naši studenti obavljati praksu. Veoma je značajno za studente da će obavljati praksu u Komori i firmama članicama Komore“**, rekla je studentica Hadžić.

Sporazum Komore i Ekonomskog fakulteta je prvi takav koji je Komora potpisala a u planu za naredni period su kontakti sa ostalim fakultetima Univerziteta u Tuzli a sve s ciljem očuvanja radnih mjesta i pokušaja da se mladi zadrže na području Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine.

D.K.

18. Međunarodni sajam turizma i ekologije...

„LIST“ 2020 Lukavac od 17. do 19. septembra

Potaknuti što veći broj mladih ljudi na razmišljanje o potrebama zaštite i unapređenja okoliša i prirode

Pripreme za održavanje 18. Međunarodnog sajma turizma i ekologije „LIST“ 2020, koji će se održati u terminu od 17. do 19. septembra 2020. godine u Lukavcu su uveliko u toku, ponovo intenzivirane nakon promjene termina održavanja sajma. Kako je poznato, zbog novonastale epidemiološke situacije sajam je sa tradicionalnog majskog termina, premješten na septembar. Uz podršku Vlade Tuzlanskog kantona, Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja TK, Turističke zajednice TK, Kantonalne privredne komore Tuzla i Općine Lukavac sajam je postao jedna od najprestižnijih manifestacija u BiH. Sajam je proglašen manifestacijom od značaja za Općinu Lukavac 2003. godine, a isto tako i Vlada Tuzlanskog kantona je ovu manifestaciju proglasila kao projekat od značaja za razvoj privrede Tuzlanskog kantona. 18. godinu za redom Turističke zajednice, vladine i nevladine organizacije, privredne komore, turističke agencije i tour operateri, hoteli, restorani, proizvođači hrane i pića, kao i ostali privrednici iz BiH, regiona, Evrope i svijeta prepoznali su Lukavački sajam kao mogućnost za prezentaciju svojih proizvoda/usluga, uspostavljanje novih poslovnih veza, kao i proširenje postojećih. Ulogu partnera Lukavačkog sajma u prethodnim godinama su preuzeli Općina Barleben iz SR Njemačke, Ambasada Indonezije, Općina Ulcinj i Turistička organizacija Ulcinj iz Crne Gore, Općina Žabalj i Turistička organizacija Žabalj iz Srbije, Grad Županja i Turistička zajednica grada Županja iz Hrvatske, Turistička organizacija Zlatibor, Turistička Prizma Novi Sad. Od 2018. godine Sajmu turizma je dodana i komponenta ekologije što je svakako doprinijelo zanimanju različitih subjekata koji se bave pitanjem okoliša, te kompanija koje se bave novim tehnologijama i proizvodnjom uređaja za prečišćavanje. Učešće na prošlogodišnjem sajmu je uzelo 158 izlagača iz osam zemalja učesnica: Turske, Italije, Slovenije, Albanije, Srbije, Hrvatske, Crne Gore i BiH. Sajam će biti organizovan na prostoru kulturnog i sportsko rekreacionog središta grada Lukavac na zatvorenom izložbenom prostoru od cca 2.500 m² te na oko 2.000 m² otvorenog izložbenog prostora. U okviru Sajma će se održati više podsajamskih manifestacija, a to su Izbor za MISS F BiH, Regionalno takmičenje turističko-ugostiteljskih škola, Dani ženskog stvaralaštva, Bosanska sofrta, Festival hrane i pića, Sajamska biciklijada i Novinarska kotlićijada. Organizatori veliku pažnju posvećuju i razvoju sektora malog i srednjeg poduzetništva koji su direktno ili indirektno povezani sa turizmom, kao generatorom regionalnog i lokalnog rasta i razvoja. Isto tako jedan od važnijih ciljeva sajma turizma „List“ je promicanje turističkih potencijala, prirodnih resursa, kulturnog bogatstva i turističkih destinacija sa raznovrsnim sadržajima za odmor, zabavu, zdravstveni oporavak, sport i rekreaciju ino učesnicima. Sama organizacija specijaliziranih manifestacija u ovom slučaju Sajma turizma i ekologije isto tako ima za cilj potaknuti i održati ekološku svijest o očuvanju svega što nam je priroda podarila, a i promocija našeg prirodnog bogatstva, kroz akcije, seminare, izlete i druženja. Kako bi doprinijeli što većoj osvježenosti ljudi o značaju prirode i kulturno-povijesnog blaga naše zemlje u okviru Sajma se organizuju iz godine u godinu okrugli stolovi, konferencije i predavanja koja imaju za cilj promociju zaštite okoliša, naročito među mladim generacijama.

Svojim radom i akcijama organizatori žele potaknuti što veći broj mladih ljudi na razmišljanje o potrebama zaštite i unapređenja okoliša i prirode, kao i ljudskog zdravlja, te na taj način razviti pozitivan odnos mladih prema okolišu. Isto tako cilj nam je biti prepoznatljiv, nuditi svoje usluge i uključiti lokalno stanovništvo u samu organizaciju, čime želimo što više dohotka od turizma zadržati u destinaciji, težimo promicati destinaciju koja čuva i vrednuje sve oblike svoje povijesne i kulturne baštine tako da u njoj mogu uživati kako domaći stanovnici tako i turisti.

Kontakt: Sprečanska 1, 75300 Lukavac
Tel.: +387 35 574 700 - Fax: +387 35 574 700
lukavacki_sajam@yahoo.de - www.lukavacki-sajam.com

Prijave na web stranici Komore, www.kpktz.ba

D.K.

Najava sajmskih manifestacija...

Gradačac: 47. sajam poljoprivrede i prehrane industrije, 25.8.

Razmatrano stanje u industriji i aktualna problematika u ovoj privrednoj grani

Obavještavamo vas da će se sajamska manifestacija 47. sajma poljoprivrede i prehrane industrije u Gradačcu, održati u predviđenom terminu, a to je 25.8-28.8.2020.godine. Ovu potvrdu smo dobili od FUCZ kao i od Kantonalne uprave civilne zaštite. Stoga, želimo da uzmete učešće na našem i Vašem sajmu, kako bi i ove godine kao i svih prošlih, učinili da ova manifestacija bude jedna od najznačajnijih u BiH-a i šire. S obzirom na sve što smo svi zajedno preživjeli prethodnih mjeseci, potrebna nam je svima promocija kao i samo druženje. Mi ćemo se potruditi kao i uvijek da obezbijedimo sve potrebne uslove za poslovne susrete, edukacije, razna naučna predavanja kao i kulturne sadržaje, kako bi se Vaša firma što bolje predstavila i kako bi imali što bolji poslovni ambijent. Takođe, pozivamo naše sponzore bez kojih ova manifestacija ne bi bila moguća, da nas kao i svake godine podrže, a mi ćemo kao i uvijek s naše strane učiniti sve kako bi što bolje marketinški odradili njihovu kompaniju. Na kraju Vas ponovo pozivamo da uzmete učešće na bilo koji način, kako bi manifestacija nastavila sa trendom rasta i kako bi zaista bila jedna od najpoznatijih u regionu. U nadi da se vidimo 25.8. u Gradačcu, ja Vam želim puno zdravlja i poslovnog uspjeha u daljnjem radu.

Gradačaćli sajam

“EKOBIS 2020” Bihać, od 10. do 13. septembra

Pripreme za 18. međunarodni sajam ekologije - EKOBIS 2020 se nastavljaju

Obavještavamo izlagače i partnere da će se 18. međunarodni sajam ekologije - EKOBIS 2020. održati u predviđenom terminu od 10 - 13.9.2020. godine na lokaciji Gradska otoka u Bihaću. U smislu trenutne situacije sa epidemijom COVID-19, te zaštite izlagača i posjetitelja sajma i pridržavanja epidemioloških mjera, organizator je odlučio organizirati sajam u niz malih objekata (pagode, kućice i prodajni štandovi).

Za prijavu za učešće na sajmu i ostale dodatne informacije se obratite na kontakte Privredne komore Unsko-sanskog kantona:

Tel: 037 316 350

E-mail: pkusk@bih.net.ba

Trg maršala Tita bb, Bihać

Budva: 42. sajam građevinarstva, od 30.9. do 4.10.

Sajam građevinarstva će od 30. septembra do 4. oktobra 2020, biti održan 42. put na Jadranskom sajmu u Budvi. Međunarodna poslovna manifestacija je najznačajniji privredni događaj u grani građevinarstva na ovom tržištu. Poslovni efekti koje pruža sajam, prepoznati su kao mogućnost izlagačima iz regiona i šire za ulazak na tržište Crne Gore i uspostavljanje privredne saradnje i direktan pristup ključnim kupcima. Sajamska platforma je prilika da izlagači predstave svoje proizvode i steknu uvid u ono što je aktuelno i inovativno u ovoj industriji i kroz integrirani pristup ponude cjelovita rješenja enterijera i eksterijera za objekte različitih namjena iz svih oblasti građevinske djelatnosti: visokogradnje, niskogradnje, izgradnje i održavanje objekata, okova i bravarije, sanitarne galanterije, inženjeringa i projektovanja. Međunarodni karakter Sajma potvrđuje kako prisustvo vodećih brendova, tako i organizovani nastupi Regionalnih i Državnih Privrednih Komora, asocijacija i agencija, gdje i na taj način učesnicima nudimo mogućnosti za snažnije povezivanje sa domaćim i ino - partnerima u poslovnom ambijentu. U programskom dijelu na Sajmu građevinarstva, okuplja se stručna javnost, afirmiše održivi razvoj, podržavaju se kvalitetni projekti i aktivnosti od značaja za širu zajednicu. Imajući u vidu značajne infrastrukturne projekte, modernizaciju i uvećanje industrijskih kapaciteta širom regiona, u istom terminu ponudu će prikazati i izlagači specijalizovanih Sajmova energetike, i Vode, vodovodi i sanitarne tehnologije. Jadranski sajam u Vašem interesu obezbjeđuje dodatnu podršku, u vidu značajnih popusta za blagovremeno prijavljivanje. Pozivamo Vas da ih iskoristite i ostvarite uspješne poslovne rezultate na 42. Sajmu građevinarstva. Pozivamo firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla da ih iskoriste i ostvare uspješne poslovne rezultate na 42. sajmu građevinarstva. Pozivamo vas da prijavite vaše učešće na ovoj značajnoj sajamskoj manifestaciji. Kontakt Almir Mešić sekretar Udruženja za građevinarstvo i IGM projekt menadžer - Tel: 061/637-060, mail: almir@kpkktz.ba.

Zagreb: “ambienta” od 14. do 18. oktobra

Pozivamo vas da sudjelujete na 47. sajmu “ambienta” - međunarodni sajam namještaja, unutarnjeg uređenja i prateće industrije koji će se održati od 14.-18. listopada 2020. koji će organizirati Zagrebački velesajam i Grad Zagreb.

Skrećemo Vam pažnju da se izlagačima koji se prijave do 13. 6. 2020. odobrava 10% dodatnog popusta na cijenu neuređenog izložbenog prostora (šifra usluge: 0001; 0011).

Za sve dodatne informacije, ponude i dogovore rado Vam stojimo na raspolaganju:

- Nada Banek tel. 01 6503 259, e-mail: nada.banek@zv.hr, www.zv.hr/ambienta
- Tamara Kolar tel. 01 6503 666, e-mail: tamara.kolar@zv.hr, www.zv.hr/ambienta

Beograd: 58. sajam nameštaja, 10 – 15. novembra 2020.

Najveći i najvažniji događaji u Jugoistočnoj Evropi u sferi dizajna, proizvodnje i distribucije nameštaja -58. Međunarodni sajam nameštaja, opreme i unutrašnje dekoracije, uz 58. Međunarodni sajam mašina i alata iz oblasti drvene industrije - i ove jeseni biće mjesto susreta proizvođača nameštaja i distributera, dizajnera, inženjera, arhitekata i šire javnosti. Šestodnevni renomirani evropski događaj i ove jeseni okupiće poslovne ljude, kompanije posvećene inovacijama, vrhunskom dizajnu, kvalitetu i funkcionalnosti nameštaja. U hali 5 biće izložene mašine i alati, i premijerno predstavljene tehničko - tehnološke inovacije od izuzetne važnosti za drveno prerađivačku industriju. Internacionalni karakter Sajma potvrđuje okupljanjem velikog broja poslovnih ljudi, kupaca, arhitekata, dizajnera i distributera iz regiona i svih krajeva Evrope. Veliki broj prestižnih kompanija koje će izlagati ove godine pokazuju da je Beogradski sajam sve atraktivniji i da se nalazi na mapi bitnih evropskih dešavanja. Tokom trajanja sajma posjetioci će imati priliku da pogledaju već poznatu Izložbu mladih dizajnera i da u programu Design Talks prisustvuju razgovorima sa eminentnim učesnicima iz cele Evrope. Vrhunac manifestacije i ove godine predstavljaju dodjela nagrade Zlatni ključ koju će internacionalni žiri dodijeliti najuspješnijim izlagačima za 2020. godinu.

Dobro došli na 58. Sajam nameštaja, od 10. do 15. novembra!

PRESS Beogradskog sajma

Ivana Višković tel: 011 2655 101, 063 395 871

Tamara Vasiljević tel: 011 2655 828, 063 328 169

E mail: press@sajam.rs

Web: sajamnameštaja.rs

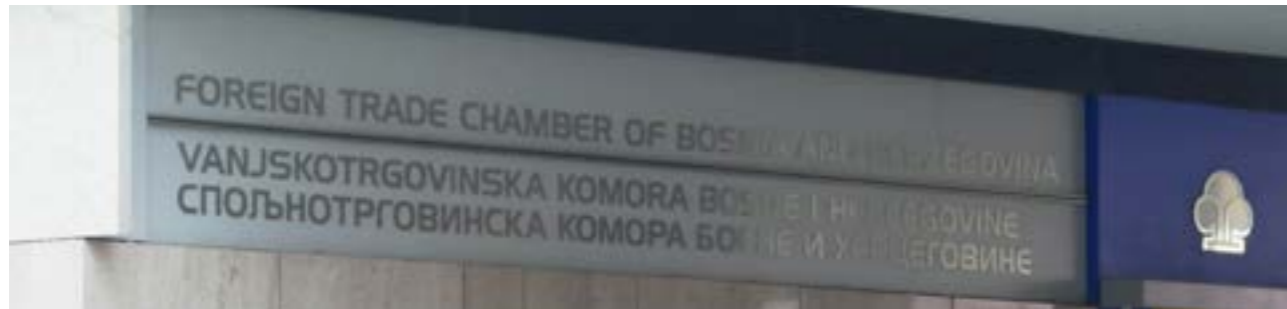
D.K.

Iz Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH...

Podrška inicijativi Vijeća ministara o preferenciji domaćih kompanija

Zadovoljstvo i zahvalnost Vijeću ministara BiH zbog prihvatanja inicijative koju je uputila VTKBiH - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 29. maja 2020. godine i zvanično donijelo Odluku

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine (VTKBiH) pozdravlja prihvatanje inicijative od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za donošenje produženja odluke o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćih kompanija u javnim nabavkama.

“U nadi da će ova odluka biti usvojena u što skorije vrijeme, VTKBiH i sve njene članice izražavaju zadovoljstvo i zahvalnost Vijeću ministara BiH zbog prihvatanja inicijative koju je uputila VTKBiH 6. maja u ime svih privrednika Bosne i Hercegovine, kao i spoznaje važnosti preferiranja domaćih tvrtki u predstojećem periodu oporavka od pandemije. Ova odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg u postupcima javnih nabavki će pružiti dodatnu podršku oporavku i razvoju domaće privrede, posebno u novonastaloj situaciji i otežnom poslovanju bh. kompanija usljed pandemije COVID-19”, navodi VTKBiH u saopćenju za javnost. Kako se nadalje navodi, Vanjskotrgovinska komora BiH je početkom mjeseca uputila Vijeću ministara BiH Inicijativu za produženje Odluke o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg u postupcima javnih nabavki, kako bi domaće ponude bosanskohercegovačkih privrednih subjekata prilikom učestvovanja na tenderima za dobivanje poslova na bh. tržištu, imale povoljniji tretman u odnosu na inostrane, u smislu umanjenja domaće ponude za preferencijalni faktor domaćeg, u skladu sa članom 67. Zakona o javnim nabavkama i Odluke o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg, čija primjena prestaje da važi 1. juna. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 29. maja 2020. godine i zvanično donijelo Odluku o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg u procentu od 30 posto radi suzbijanja posljedica pandemije koronavirusa na ekonomiju Bosne i Hercegovine, koja će se primjenjivati od 1. juna 2020. pa do 1. juna 2021. godine.

Na ovaj način pomaže se domaćim kompanijama u dobijanju poslova u postupcima javnih nabavki i, kako je to premijer Novalić naglasio, podstiče domaća privreda i osigurava značajna pomoć u spašavanju velikog broja radnih mjesta te osigurava spašavanje i održavanje privrede u Bosni i Hercegovini.

Ured premijera Federacije BiH.

Stoga, VTKBiH vjeruje da će poslovni partneri iz zemalja Evropske unije razumjeti ovu kratkoročnu mjeru bh. vlasti za podršku kompanijama i privredi Bosne i Hercegovine u predstojećem periodu u kojem je pred privredom težak proces oporavka od posljedica globalne pandemije, navodi se u saopćenju.

Njome se, također, ublažavaju neželjene posljedice za domaću privredu i motiviraju domaći ponuđači da svoju robu, usluge i radove nude na tržištu ohrabreni činjenicom da u ovim vremenima imaju povlašten status.

Prema odluci, prilikom obračuna cijena ponuda, ugovorno tijelo je obavezno umanjiti cijene domaćih ponuda za preferencijalni faktor domaćeg od 30 posto u postupcima javnih nabavki u narednoj godini.

Ovu značajnu mjeru za domaću privredu prethodno su usaglasili predsjedavajući Vijeća ministara BiH, premijer Federacije BiH i predsjednik Vlade Republike Srpske. Odluka je donesena iako je Agencija za javne nabavke BiH ranije imala stav da “nema osnova za postupanje po podnesenoj inicijativi”, saopćeno je iz

D.K.

Novosti iz firmi članica Komore...

Digitalizacija betonskih proizvoda u Fabrici cementa Lukavac

U Fabrici cementa Lukavac okončan je projekt digitalizacije lukavačkih betona primjenom BIM (Building Information Modeling) softwera.

Radi se o modernoj tehnologiji koja u svijetu ima važnu ulogu u arhitekturi i građevinarstvu, a koja je postala nužna promjena ukoliko se želi ići u korak sa naprednim digitalnim rješenjima i modernizacijom ove industrije, saopćeno je iz Fabrike cementa Lukavac.

Lukavac Beton od sada arhitektama i građevinskim kompanijama može ponuditi različite vrste betona koje putem BIM-a mogu ugraditi u svoje projekte kao vezivno tkivo. Virtualnom gradnjom i inteligentnom primjenom BIM-a omogućeno je da svi partneri u lancu gradnje optimalno saraduju, imaju detaljan pregled svih betonskih proizvoda sa potrebnim tehničkim specifikacijama, fizičko-mehaničkim karakteristikama, klasama izloženosti i konačnoj namjeni.

Projektanti lakše upravljaju svim izmjenama i podacima, na raspolaganju im je bolja simulacija objekata. Karakteristike samih materijala se lako i jednostavno simuliraju prije samog izvođenja.

Produkt menadžerica Fabrike cementa Lukavac Nataša Crvenković ističe da je BIM uveden kako bi se povezali ljudi i informacije i kako bi svi zajedno radili još brže i efikasnije.

– Izvršili smo digitalizaciju naših betonskih proizvoda, i to od standardnog betona za armirano-betonske konstrukcije, preko betona otpornog na mraz i so, pa sve do fiber i torkret betona. Sigurni smo da će ovo biti velika pomoć svima koji projektuju i grade u BiH. Glavne prednosti BIM-a su da projektantima štedi vrijeme, investitorima novac, a kupci imaju cjelovitu sliku šta dobivaju u konačnici – dodala je Crvenković.

Digitalizovani betonski proizvodi se mogu preuzeti na web stranici <http://lukavacbeton.ba/bim/>

Uz Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva...

BH Telecom kao tehnološki lider u telekomunikacijama završio testiranje 5G mreže

Sedamnaesti maj se obilježava kao Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva (WTISD) jer je tog datuma, 1865. godine, dvadeset evropskih zemalja potpisalo prvu Međunarodnu konvenciju o telegrafima, kada je osnovana i Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU). Od 1969. godine ovaj datum se obilježava kao Svjetski dan telekomunikacija, a od 2007. godine kao Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva.

Upravo u mjesecu maju 2019. godine, BH Telecom je dobio licencu za uvođenje 4G mreže, a već u ljeto, u sklopu Sarajevo

Film Festivala, na Pozorišnom trgu „Susan Sontag“ u Sarajevu, predstavili smo mogućnosti i iskustva 5G mreže te spremnost kompanije za nove tehnološke promjene.

Ove godine, simbolično na Svjetski dan telekomunikacija i informacionog društva, želimo istaknuti kako smo proveli testiranje 5G mreže.

Posebna vrijednost ovog testiranja je u činjenici da je 5G tehnologija testirana u multivendorskome okruženju i sa najsavremenijom opremom, te da su naši inženjeri i pored izuzetno složenih okolnosti rada u okvirima globalne pandemije, poštujući sve propisane mjere sigurnosti, za kratko vrijeme po uvođenju 4G mreže uspjeli pustiti u aktivan rad i 5G mrežu. Izvršeno je mjerenje jačine EM polja po referentnoj metodologiji u okolini 5G i pridružene 4G bazne stanice. Izmjerene vrijednosti su bile unutar referentnih i u skladu sa najstrožijim svjetskim normama i standardima.

„Dolazak 5G mreže za BH Telecom znači otvaranje novih poslovnih mogućnosti. Brzine koje smo izmjerili od 1,4 Gbps daju osnov za ostvarivanje partnerstava s drugim srodnim industrijama radi kreiranja specijaliziranih rješenja za naše korisnike. Veliku količinu podataka i cjelokupnu tehnologiju usmjeravat ćemo na razvoj 5G infrastrukture koja će u najvećoj mogućoj mjeri pridonijeti podizanju kvalitete i jednostavnosti života. Želja nam je da najmodernija tehnologija bude jedan od osnova na kojem gradimo kvalitet, korisničko iskustvo i zadovoljstvo naših korisnika. Osnovni oslonac za izgradnju 5G mreže je optička transportna mreža koja se kontinuirano gradi i širi, te postojeća 4G+ mreža, u skladu sa aktuelnim standardima“, rekao je Sedin Kahrman, v.d. generalni direktor BH Telecoma.

Koji će se servisi mreže 5G na početku koristiti?

Postoji neograničen broj servisa koji će se oslanjati na 5G mrežu. Očekuje se da će rane implementacije 5G mreže dovesti do poboljšanja fiksno-bežičnog i mobilnog širokopojasnog pristupa (MBB). Na taj način stvorit će se preduslovi za prijenos videa veće kvalitete, korištenje virtualne realnosti na mobilnim uređajima, gadget-a poput pametnih naočala, te povezivanje velikog broja uređaja. Imajući u vidu tržišne trendove, 5G će omogućiti gigabitne brzine na cijelom području Bosne i Hercegovine, što je osnovni preduslov za smanjivanje digitalnog jaza između urbanih i ruralnih sredina. Izgradnja optičke infrastrukture u ruralnim sredinama vršit će se kombiniranjem 5G tehnologije i optičkog transporta uz realizaciju usluge fiksno-bežičnog pristupa (FWA).

Kada će BH Telecom uvesti 5G?

BH Telecom educira kadrove, te usklađuje nabavku novih tehnologija sa zahtjevima 5G mreže. Širenje 5G mreže će uslijediti u BiH onda kad korisničke potrebe za brzinama i mogućnostima 5G mreže budu iskazane, a usklađeno sa propisima nadležnih ministarstava i državnog regulatora koji između ostalog upravljaju frekvencijskim spektrom. Ne treba zanemariti činjenicu da obim investiranja u 5G mrežu zahtijeva multimilionska sredstva. Naša želja je da se i na tržištu i u regulativi što prije omogući klima i uvjeti kako bismo nastavili sa tehnološkim napretkom, za koji smo i demonstrirali spremnost.

Godina tehnološkog napretka i inovacije

„Trebalo je istaći da je posljednja godina u tehnološkom smislu bila ključna za BH Telecom. Naime, u maju prošle godine smo pustili 4G + mrežu i evo, za samo godinu dana, uspješno smo uključili i 5G mrežu. Naš tim je, uz povećan angažman na svim uslugama kojima je BH Telecom olakšao komunikaciju i život u ovim vremenima, učinio skupa sa našim partnerima da je BH Telecom prvi telekom operator u BiH koji je testirao 5G tehnologiju. Još jednom čestitam svim građanima Bosne i Hercegovine 17. maj, Svjetski dan telekomunikacija i informacijskog društva.“, istakao je Sedin Kahrman, v.d. generalnog direktora BH Telecoma.

D.K.

Proizvođač kvalitetne i inovativne PVC stolarije...

„Yavuz Company“ d.o.o. Srebrenik

PVC i ALU stolarija, profili, sobna i garažna vrata, roletne i komarnici

Nakon što je 2005. godine otvorila svoju prvu fabriku u Brčkom, danas, petnaest godina kasnije kompanija Yavuz postala je jedna od najprepoznatljivijih kompanija kada su u pitanju PVC i ALU stolarija, profili, sobna i garažna vrata, te roletne i komarnici. Kompanija Yavuz do sada je u BiH investirala blizu 30 miliona KM, a zastupljeni su u gotovo svakom dijelu BiH. Yavuz posjeduje tri fabrike u Brčkom, Srebreniku i Malom Zvorniku (Srbija) u kojima se dnevno proizvede više od 700 otvora. Kompanija posjeduje šesnaest poslovnih jedinica i to dvije u Brčkom, zatim po jednu u Srebreniku, Ljubačama, Živinicama, Kalesiji, Gračanici, Lukavcu, Maglaju, Mostaru, Vogošći, Ilidži, Visokom, Vitezu, Bihaću i Cazinu, te baucentar u Živinicama, nekoliko poslovnih jedinica u Srbiji i jednu u Njemačkoj. Kompanija Yavuz jedan je od najvećih proizvođača profila u BiH i Balkanu uopšte, a kapacitet s kojim raspolaže može proizvesti 50 tona profila dnevno.

Cilj nam je izgraditi se kao vodeći proizvođač kvalitetne i inovativne PVC stolarije, te našim kupcima dati uvijek više od očekivanog. Do sada smo to postizali uvođenjem novih proizvoda u asortiman, prateći trendove u gradnji, certificiranjem proizvoda u ovlaštenim laboratorijima, stalnom edukacijom zaposlenika i odabirom dobavljača koje pokreću iste vrijednosti. U poslu nas vode stručnost, kompetencija i stalna želja za boljim i naprednijim rješenjima za naše kupce.

Trenutno je u kompaniji Yavuz zaposleno oko 400 zaposlenika, od čega je samo 130 njih uposleno u brčanskoj fabrici koja je

izgrađena 2015. godine, a koja posjeduje 10.000 m² zatvorenih pogona, 6.000 kvadratnih metara otvorenog prostora i prostire se na ukupnoj površini od 44.000 m². Tu su smješteni pogoni za proizvodnju sobnih vrata, proizvodnju PVC stolarije, proizvodnju IZO stakla, proizvodnju PVC panela i profila. Kompanija Yavuz prvi je i jedini proizvođač PVC profila na tržištu Bosne i Hercegovine. Ova kompanija u svojoj fabrici smještenoj u Brčkom proizvodi jedini bh. brend PVC profila pod nazivom Bauwin, te Baufens. Riječ je o petokomornim i sedmocomornim sistemima PVC stolarije, koji svojim karakteristikama i certifikatima ispunjavaju zahtjeve koji se očekuju od proizvođača ove vrste proizvoda. Prije svega karakteriše ih praktičnost i funkcionalnost, zatim odličan dizajn, te ono što je najbitnije sigurnost i kvalitet. Svi proizvodi kompanije Yavuz zadovoljavaju standarde Evropske unije. U proizvodnji navedenih profila Yavuz koristi njemačku tehnologiju, dok se materijal nabavlja iz Amerike i Velike Britanije.

Od svog osnivanja 2005. godine, pa do danas kompanija Yavuz je rasla na tržištu BiH i kao jedan od najvećih investitora u BiH, izgradila brend, zaposlila veliki broj ljudi, te u bh. fabrici razvila domaći bosanskohercegovački brend PVC profila. Yavuz svake godine povećava prodaju i izvoz za 30 posto, što predstavlja odlične poslovne rezultate. Također, pored tržišta BiH kompanija Yavuz je i veliki izvoznik kada je u njihov proizvodni asortiman u pitanju pa tako iz BiH izvoze u Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru, Rumuniju, Makedoniju, Njemačku, Tursku, Nigeriju, Alžir, Tajland i druge.

Kompaniji Yavuz u 2020. godini glavni cilj bit će širenje svojih proizvodnih pogona, te će sa postojećih 10.000 kvadratnih metara zatvorenih pogona, 6.000 m² otvorenog prostora i ukupne površine od 44.000 m², doći do proširenja pogona na dodatnih 5.000 m². Riječ je o fabrici smještenoj u Brčkom, koja je ujedno jedna od najvećih fabrika u ovom djelu naše zemlje. Investicije u proizvodnje pogone i razvoj novih proizvoda, naš su najveći cilj. S tim u vezi ukoliko ulažemo u proizvodnju, logičan slijed su i upošljavanje nove radne snage. Obzirom na jako lošu ekonomsku situaciju u našoj zemlji, te odliv mladih ljudi, ali i stručnog kadra, kompanija Yavuz će tokom 2020. godine raditi na povećanju svog kadra te će se zasigurno uposliti 10-15% novih uposlenika, koji će raditi u našim fabrikama ili prodajnim jedinicama.

Novi iskorak firme „Piemonte“ Tuzla...

Počinje projekat „Muška voda“

Kompleks Muška voda obogatit će zoološki vrt, biciklističke staze, bazen...

Privrednik iz Tuzlanskog kantona Kasim Selimović kupio je kompleks Muška voda kod Kladnja za 1,4 miliona KM, a za ovaj nekadašnji turistički biser ima brojne planove.

U posljednjoj, 13. javnoj prodaji kompleks Muška voda kod Kladnja dobio je svog kupca, a riječ je o privredniku Kasimu Selimoviću koji je imovinu dobio za 1.400.000 konvertibilnih maraka.

Novi vlasnik dobija kompleks površine od 76.768 kvadratnih metara, a pored hotela sačinjavaju ga još i bungalovi, lovačka kuća, skijaška staza, igrališta za fudbal, košarku, odbojku i rukomet.

Selimović je u razgovoru za Klix.ba kazao da ima brojne planove kako bi nekadašnji turistički biser bio u cijelosti revitaliziran.

Za to će mu trebati okvirno tri miliona marka, a osim rekonstrukcije postojećih objekata u planu ima i izgradnju bazena, biciklističkih staza, zoološkog vrta...

„Moji planovi za ovaj kompleks su veliki. Pored hotela sa smještajnim kapacitetima, restorana i sportskih terena kompleks ima i dvije manje rječiće koje treba iskoristiti na adekvatan način”, kazao je Selimović za Klix.ba.

Muška voda kod Kladnja u stečaju je skoro dvije i po godine, dugovanja iznose okvirno 1.400.000 konvertibilnih maraka, a ona se najviše odnose na radnike koji su nakon izmjena zakona u višem isplatnom redu.

Potraživanja su naznačena i na Poreznu upravu FBiH, Upravu za indirektno oporezivanje BiH i Vladu TK. Iz Odbora povjerenika su naveli da će novac od prodaje kompleksa najvjerovatnije biti dovoljan za pokrivanje svih potraživanja.

S ciljem privlačenja investitora Vlada Tuzlanskog kantona ranije je pristupni put Muškoj vodi proglasila od značaja za kanton te se pristupilo njegovoj rekonstrukciji koja još uvijek traje.

Od centra Kladnja kompleks je udalje okvirno 10 kilometara, nalazi se na području zaštićenog pejzaža Konjuh, ima potencijal zračne banje, ali i mogućnosti za razvoj sporta.

Njegovi raniji kapaciteti bili su prepoznati i u doba bivše Jugoslavije, kada su mnoge sportske ekipe dolazile na visinske pripreme.

Prema nekadašnjem nastavnom planu i programu obrazovnog sistema Tuzlanskog kantona, u ovom kompleksu organizirane su i višednevne “škole u prirodi” za učenike osnovnih škola.

klix.ba

Nove članice Komore...

Za 6 mjeseci, 15 novih članica

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

Kada je u pitanju članstvo u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, zadovoljstvo je istaći kako je u 2020. godini nastavljen trend povećanja broja članica. Velikom broju privrednih subjekata koje su potpisale članstvo u Komoru, u protekloj godini, pridružilo se njih još petnaest. Riječ je o firmama koje su se odmah po ućlanjenju u Komoru, aktivno uključile u rad granskih udruženja te izjavile spremnost za sudjelovanje na sajamskim manifestacijama u okviru zajedničke sajamske postavke pod nazivom “Privreda TK”. Sajamske aktivnosti će i u narednom periodu za svoje članice organizovati Kantonalna privredna komora Tuzla a zahvaljujući izuzetno kvalitetnim međukomorskim odnosima u zemlji i široj regiji te podršci Vlade Tuzlanskog kantona. Firme, nove članice Komore u 2020. godini, postale su firme:

“Automatika” doo Živinice, “Lukavac travel”, Travel agency “Holiday”, “Pastime doo INTOUR” Tuzla, “Guverner” Turist, “Landgold” doo, “Rudnik soli Tušanj” Tuzla, “Spectrum Vision” doo Kalesija, “Led Vision” doo Lukavac, “Partner travel” doo Tuzla, Turistička zajednica grada Tuzle, “Asnidija” doo Živinice, NLB banka dd Sarajevo, “Vočar” doo Brčko, “Poljogradnja” doo Živinice.

Obračunski period 1.1.2020.-17.6.2020. godine

Početkom 2020. godine, nastavljeno je izdavanje ATA karneta u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Podizanje dokumenata vrši se na mjestu gdje je zahtjev i podnesen. **“Kada su u pitanju izdati ATA karneti i dodatni listovi u ovoj godini, dakle od 1.1.2020. do 17.6.2020., pristiglo je ukupno 92 zahtjeva. Od toga su bila 66 zahtjeva za izdavanje ATA karneta i 26 zahtjeva za izdavanje dodatnih listova za ATA karnet. Od 66 zahtjeva za izdavanje ATA karneta, 24 zahtjeva su podnijela fizička lica iz slijedećih opština Gradačac, Živinice, Bijeljina, Tuzla, Lukavac, Sapna, Žepče, Zvornik, Šekovići, Doboj Jug, a 42 zahtjeva su podnijele firme iz opština Banovići, Srebrenik, Gračanica, Živinice, Usora, Tuzla, Lukavac, Bijeljina, Gradačac. Ukupno 21 fizička lica su podnijeli zahtjev za izdavanje dodatnih listova, a 5 zahtjeva stiglo je iz privrednih društava”,** izjavila je Amerlina Avdić stručni saradnik za finansijske i opće poslove - Uredu za pružanje informacija o ATA sistemu i izdavanje ATA karneta Vanjskotrgovinske komore u Tuzli. Sve dodatne informacije, kao i potrebne upute o ATA sistemu i obrasce,

zainteresirani mogu pronaći na web stranici Vanjskotrgovinske komore BiH www.komorabih.ba ili direktno – na osnovu dole navedenih kontakt informacija kao i u Uredu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u Tuzli pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla - Trg slobode bb – 75000 Tuzla - Tel/fax. +387/35/396-556 i Fax:+387/35/369-552, email: atatz@komorabih.ba - kontakt osoba: Amerlina Avdić.

D.K.

Statistički podaci...

Stanje broja zaposlenih radnika u Federaciji BiH

Ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH na dan 8.6.2020. godine po prebivalištu osiguranika iznosi 515.050.

Od početka pandemije, u Federaciji BiH je na dan 5.5.2020. godine zabilježen najmanji broj zaposlenih i bio je 507.607. U međuvremenu broj zaposlenih se povećao i na dan 8.6.2020. godine broj zaposlenih (prema prebivalištu osiguranika) je veći za 7.443.

U tabelarnom pregledu koji se može vidjeti na linku http://pufbih.ba/v1/public/upload/files/zaposleni_za_WEB_na_dan_08_06_2020A.pdf

daje se pregled stanja broja zaposlenih po prebivalištu zaposlenika i sjedištu poslodavca razvrstanih po kantonima i općinama na dan 08.06.2020.godine.

Objavljeni podaci o zaposlenim osobama su kreirani na osnovu obrazaca koji su procesuirani do posljednjeg statusa

i prosljeđeni nadležnim vanbudžetskim fondovima. Razlika u broju zaposlenih prema prebivalištu i mjestu rada, zasnovana je na proceduri generisanja i vrsti podataka.

Naime, broj zaposlenih se bazira na prebivalištu zaposlenika (JMBG) bez obzira gdje je osoba zaposlena (u općini prebivališta ili drugoj općini ili u istom kantonu ili drugom kantonu), a broj zaposlenih prema mjestu rada, odnosno prema mjestu poslodavca (JIB-a), generisan je prema broju zaposlenih kod obveznika uplate doprinosa, bez obzira da li se radi o punom ili nepunom radnom vremenu, ili gdje uposlenik ima prebivalište (može biti iz općine gdje je zaposlen, ali može biti iz druge općine ili drugog kantona), tako da je razlika u broju za onu vrijednost koja odgovara broju osoba koje imaju dva ili više radnih mjesta sa nepunim radnim vremenom.

Promet u hotelijerstvu i ugostiteljstvu u FBiH manji za 8,2%

Ukupan promet u hotelijerstvu i ugostiteljstvu u Federaciji BiH /FBiH/, kalendarski prilagođen, u prvom kvartalu 2020. manji je za 8,2 posto u odnosu na isti period prošle godine. U prvom tromjesečju ove, u odnosu na četvrto tromjesečje prošle godine ukupni sezonski prilagođeni promet u hotelijerstvu i ugostiteljstvu u FBiH bilježi pad od 6,4 posto, saopšteno je iz Federalnog zavoda za statistiku. Promet u smještaju u prvom kvartalu manji je za 15,5 nego promet ostvaren u istom periodu lani, a u prometu u pripremi i usluživanju hrane manji za 1,5 posto. U prvom kvartalu ove u odnosu na četvrti kvartal prošle godine, promet u smještaju manji je za dva posto, a u pripremanju i usluživanju hrane za 11,6 posto.

FBiH: Potrošačke cijene u aprilu u prosjeku niže za 1,1%

Potrošačke cijene u Federaciji BiH u aprilu ove godine bile su u prosjeku niže za 1,1 posto u odnosu na prethodni mjesec. Posmatrano po odjeljcima Klasifikacije lične potrošnje prema namjeni, cijene su porasle u odjeljcima: Hrana i bezalkoholna pića za 0,5 posto, Ostala dobra i usluge za 0,4 posto, Alkoholna pića i duhan i Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće za po 0,2 i Zdravstvo i Restorani i hoteli za po 0,1 posto. Cijene su niže bile u odjeljcima: Prijevoz za 8,3 posto, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 1,1 i Odjeća i obuća za 0,7 posto. U ostalim odjeljcima cijene se u prosjeku nisu mijenjale u tom mjesecu, saopćeno je iz Federalnog zavoda za statistiku. U aprilu 2020. godine u odnosu na april 2019. godine, cijene su bile niže za 1,0 posto (godišnja deflacija).

Opala prodaja novih stanova, snižene i cijene

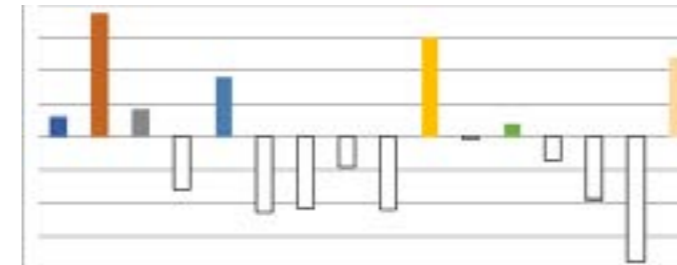
U prvom kvartalu opala je prodaja novih stanova u Federaciji BiH, a što se može pripisati i uticaju koronavirusne krize. Ukupno je u periodu januar-mart prodano 246 novih stanova, što je 5,2 posto manje u odnosu na prosječan broj prodatih stanova u prošloj godini, a za 8,2 psoto manje u odnosi na prvi kvartal 2019. godine, podaci su Federalnog zavoda za statistiku. Od 246 prodatih novih stanova, u Sarajevu je prodano 88, a u ostalim općinama 158. Istovremeno, sa padom prodaje, zabilježen je pad cijene prodatih novih stanova. Prosječna cijena prodatih novih stanova u prvom kvartalu 2020. godine u odnosu na prosječnu cijenu u 2019. godini manja je za 0,9 posto, a u odnosu na prvi kvartal 2019. godine manja je za 1,2 posto. Prosječna cijena novih stanova veća je u Sarajevu (1.328,6 KM po kvadratu) nego u ostalim općinama (1.080,2 KM).

D.K.

PRIVREDNA KRETANJA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA ZA I KVARTAL 2020. GODINE

U prvom kvartalu 2020. Godine došlo je do rasta ukupnog obima industrijske proizvodnje u odnosu na isti period prethodne godine za 9,7%. Prema područjima, prerađivačka industrija ostvaruje rast od 3,7%, proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom 23,8%, a vađenje ruda i kamena 10,1%.

Industrijska proizvodnja I-III 2020/ I-III 2019 (%)

U periodu januar- mart 2020. godine iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 432.796.000 KM što je u odnosu na izvoz istog perioda 2019. godine pad od 2,3%. U isto vrijeme je došlo do pada uvoza od 6,2% te je uvezeno roba u vrijednosti od 474.593.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 91%, a vanjskotrgovinski deficit je 41.797.000 KM. U odnosu na isti period prošle godine, došlo je do rasta izvoza industrijskih materijala za 8,4% i kapitalnih proizvoda za 19,6%, dok je došlo do pada izvoza hrane i pića 5,8%, goriva i maziva 27,6%, transportnih sredstava 1,1% i proizvoda za široku potrošnju 8%. Rast uvoza ostvaren je kod hrane i pića 3,2%, industrijskih materijala 1% i proizvoda za široku potrošnju 0,7%, dok je do pada uvoza došlo kod goriva i maziva 30,2%, kapitalnih proizvoda 10,1% i transportnih sredstava 13,6%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

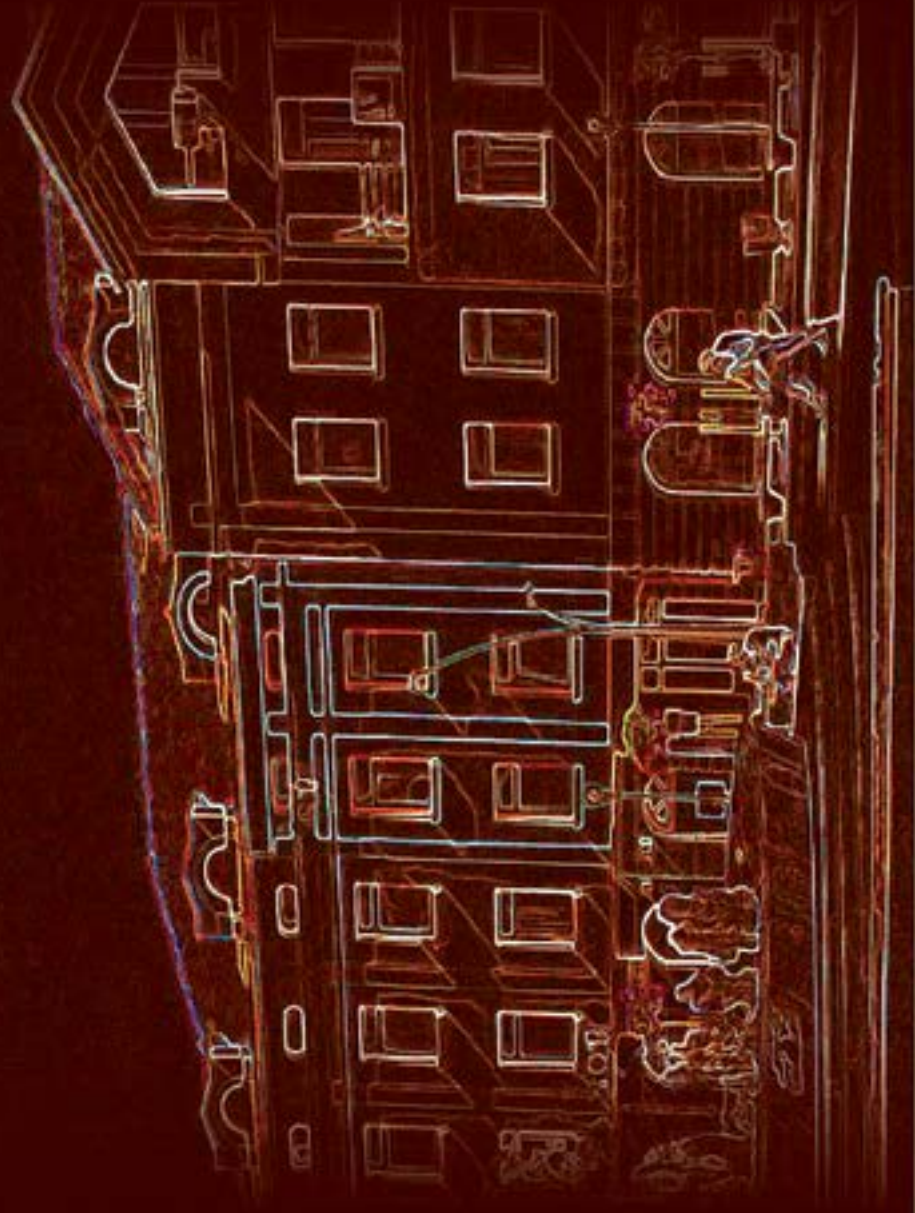
Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u martu je iznosila 847,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2019. godine, neto plaća je veća za 2,8%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom (1.679 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hotelijerstvu (516 KM).

Djelatnost	Tuzlanski kanton	
	Neto plaća	Bruto plaća
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	816	1.233
B Vađenje ruda i kamena	1.071	1.645
C Prerađivačka industrija	666	993
D Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.679	2.624
E Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	926	1.415
F Građevinarstvo	564	845
G Trgovina na veliko i malo	613	926
H Prevoz, skladištenje i komunikacije	699	1.054
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	516	778
J Informacije i komunikacije	1.171	1.813
K Finansijske djelatnosti	1.257	1.965
L Poslovanje nekretninama	582	876
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	878	1.355
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	617	906
O Javna uprava i odbrana	1.262	1.953
P Obrazovanje	801	1.222
Q Zdravstvena socijalna zaštita	1.355	2.120
R Umjetnost, zabava i rekreacija	835	1.282
S Ostale uslužne djelatnosti	824	1.249

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

